

MŪSŲ BENDRADARBIS PRANEŠA IŠ VILNIAUS

Antanas Butkus

Praėjusiam savaitgalį Lietuvoj buvo labai plačiai paminėtos Gedulo ir Vilties Dienos. Daugelyje vietovių buvo pašventinti kryžiai, paminklai. Valstybės muziejuje atidaryta paroda "Tamsiam vidurnaktį nežuvę" – skaudus, tragiškas pasakojimas apie tautos fizinę ir dvasinę kančią. Išvakarėse Vilniaus sporto rūmuose įvyko koncertas. Dž. Verdžio "Requiem" atliko I. Milkevičiūtė, N. Ambrazaitytė, Z. Žemaitis, V. Prudnikovas. Dalyvavo J. Ciepičio vadovaujamas valstybinis akademinis choras "Latvija", Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, diriguojamas G. Rinkevičiaus. Kitą dieną "Requiem" atliko Kauno valstybinis choras akomponuojant nacionaliniam simfoniniam orkestrui

Šeštadienio popietę Kauno Dainų slėnyje skambėjo liūdesio ir vilties gaidos. Pirmą kartą čia iš visos Lietuvos suvažiuavę buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai skaitė lageriuose ar partizanų žeminėse rašytus savo eilėraščius, dainavo tremtinių chorai. Ketvirtadienį dalyvavau Panevėžyje surengtam paminėjime. Po jo, kaip ir visur Lietuvoje, ant geležinkelio bėgių dėjome gėles, degėme žvakutes. Tai paprasta, nuoširdi ceremonija labai sujaudino mus, net ašaros užgožė akis...

Prieš Rusijos prezidento rinkimus, per TV buvo surengti prezidento postan kan didatuojančių debatai. B. Jelcinui skirta kėdė buvo tuščia – protesto ženklas (dėl šmeižtų) debatuose jis nedalyvavo. Apklausos duomenys parodė, kad tas jam nepakenkė. Kaip žinome, jis didele balsų dauguma rinkimus laimėjo, o dabar jis jau Washingtone, kur jo laukia JAV prezidentas ir Kongresas.

Birželio 15-ąją Lietuvos Respublikos delegacija, vadovaujama ministro A. Saudargo, išvyko į Berlyną vykstantį užsienio reikalų ministrų susitikimą, rengiamą kaip Europos saugumo ir bendradarbiavimo proceso sudėtinę dalį. Birželio 17-18 dienomis bus nuspręsta, kokių statusu Lietuvos delegacija galės dalyvauti

svarbiausiuose užsienio reikalų ministrų susitikimų renginiuose. JAV pabaltiečių dalyvavimą remtų, de, nutarimas bus susitarimo pagrindu.

Suomijoje vykusioje Baltijos šalių turizmo konferencijoje dalyvavo ir Lietuvos atstovai. Šį kartą jie dalyvavo jau ne kaip stebėtojai, o kaip pilnateisiai dalyviai, nes šių metų pradžioje Lietuva tapo Baltijos šalių turizmo sąjungos nare. Ši organizacija turi nemažą įtaką į ją įeinančių šalių vyriausybėms.

Peržvelgus birželio 13-16 dienų nusikaltimų sąrašą galima manyti, kad Gedulo ir Vilties diena nebuvo nei gedulo nei vilties. Tebuvo prievarta, vulgarumas ir niekšybės. Nereikia aštraus siužeto istoriją tam patvirtinti – pakanka skaičių. Tomis dienomis 145 asmeninio turto vagystės, 45 – visuomeninio ir valstybinio turto vagystės, nuvaryta 19 autotransporto priemonių, padaryta 10 kūno sužalojimų, rasta 16 lavonų, įregistruoti du išžaginimo ir vienas chuliganizmo atvejais.

Po pusmečio pertraukos AT deputatai vakar vėl svarstė žemės reformos įstatymo projektą. Tiksliau, trečiąjį jo variantą. Šito įstatymo labai laukia žemdirbiai, ypač ūkininkai (5.100 ūkininkų jau įsikūrusių, 15.000 padavusių pareiškimus gauti žemės). Laukia įstatymo net užsieniečiai, ketinantys suteikti mokslinę techninę paramą, to įstatymo labai laukia ir "Mūsų Sodybos" direkcija. O tautiečiai ketina investuoti savo pinigus į Lietuvoje gyvenančių giminaičių žemę. Pagaliau įstatymas užkirstų kelią ir besiplečiančiam ūkiuose visuomeninio turto grobstymui.

Liepos Ketvirtoji Jungtinių Amerikos Valstybių švenčių šventė. Tai laisvės, darbštumo, didybės ir galybės šventė. Švenčiama spalvingai, džiaugiantis tuo ką esame užgyvenę, tikėdamiesi, kad ateityje bus dar geriau.

Būdami šio krašto ištikimais piliečiais, rūpestingai atlikdami piliečio pareigas norime, kad ir mūsų Tėvynė Lietuva, tebekenčianti naikinimo priespaudą, iš šio krašto vyriausybės sulauktų prideramo dėmesio ir nepataikaudama tiems, kurie išžudė ketvirtadalį mūsų tautos, sugriovė ūkinį gyvenimą, dabar, o ne vėliau, jai padėtų grįžti į pilną nepriklausomybę ir tuoj būtų pripažinta.

Dalia Leleivaitė iš Utenos, 1991 m. "Miss Lietuva", šį titulą laimėjusi birželio 1 d. Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose. Šalia jos – kitų prizų laimėtojos: Gražina Rušinskaitė, Inga Sabulytė, Ingrida Simonavičiūtė.

V. Kapočiaus nuotr.

Birželio 13 d. Nepriklausomos Lietuvos TV studijoje prie "apskritojų stalo" susėdo penki Vyriausybės ir penki opozicijos atstovai. Tai buvo vienas iš konstruktyviausių dabartinės Vyriausybės pasiūlymų, kuris galėtų pasitarnauti visų tarpusavio supratimui, socialiniam ir politiniam dialogui, visų politinių jėgų konsolidavimuisi. Į šią laidą įsijungė Kauno, Panevėžio ir Klaipėdos atstovai. Kadangi laikas buvo ribotas, o kalbėtojų daug, todėl šiam susitikimui trūko konkretiškumo, tačiau tai buvo gera pradžia.

LIETUVIAI DĖKOJA RUSIJOS PREZIDENTUI

Baltuosiuose Rūmuose besilankant Rusijos prezidentui Borisui Jelcinui, prie jų įvyko Amerikos Lietuvių Bendruomenės Baltimorės ir Washingtono skyrių suorganizuota demonstracija padėkoti ir pritarti Jelcino pozicijai Baltijos šalių klausimu.

Prezidento laukta atvyksiant trečią valandą, tačiau jau prieš gerą pusvalandį pasirodė pirmieji demonstrantai su plakatais, Lietuvos ir JAV valstybinėmis vėliavomis.

mis. Užrašai anglų ir rusų kalbomis sveikino teisėtą Rusijos prezidentą, dėkojo už jo paramą Baltijos šalių laisvės siekiam, reikalavo nedelsiant pripažinti jų valstybingumą. Iki pasirodant ištaigingų automobilių vilks tinei, lietuvių grupelė, vadovaujama Baltimorės Laisvosios Lietuvos komiteto pirmininkės Onilės Šeštokienės, išaugo iki kokių 50 demonstrantų, prie kurių prisijungdavo ir smalsūs praieiviai, fotografai, žurnalistai. Vėliavomis ir plakatais mirgantis žmonių ratas sukosi netoli Baltųjų Rūmų vartų, skanduodamas šūkius ir sveikinimus. Artėjant automobilių kolonai, vežusiai prezidentą Jelciną, kilo gyvos ovacijos.

Automobiliams dingus Baltųjų rūmų kieme, šūkliai ir eisena nesiliovė. Norėta

(Nukelta į 2 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• RUSIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO B. JELCINO pareiškimas Washingtone, kad Baltijos kraštams, pagal dokumentus ir žmonių valią, priklauso nepriklausomybė ir turi būti jai duodama. Jis paragino ir JAV prezidentą tą nepriklausomybę tuoj pripažinti.

Baltijos valstybėse toks Jelcino pareiškimas buvo sutiktas su dideliu džiaugsmu. Mat, buvo manoma, kad Jelcino susitaikymas su Gorbačiovu, buvo palaidojęs viltį iš Rusijos respublikos gauti nepriklausomybiniams siekiams paramos.

Tuo pačiu metu Jelcino priminimas, kad su Gorbačiovu jis palaikys normalius santykius, jei jis vykdys ūkines reformas, kaip yra sutarta. Jei jis vėl atsimes, kaip jau yra praktikavęs, Jelcinas eisias savo keliu.

Tokie Jelcino pareiškimai Lietuvoje ir čia buvo su džiaugsmu sutikti. Baltimorės ir Washingtono lietuviai net nuvyko prie Baltųjų Rūmų tokią padėką išreikšti. Apie tai plačiau skaitytk gretimam rašinyje.

• VYTAUTUI LANDSBERGIUI LANKANTIS PARYŽIJE, Prancūzijos prezidentas pažadėjo, kad artimiausiu laiku Baltijos valstybių reikalai bus aptariami su Didžiosios Britanijos ir Vokietijos vyriausybių atstovais. Prancūzija žada greitu Vilniuje atidaryti Informacijos – Kultūros centrą. Tokį pat centrą gali ir Lietuva atidaryti Paryžiuje.

• ATEITIES FORUMAS, kuris organizuoja Lietuvos vyriausybės ir parlamento darbams opoziciją, pasisakė prieš nuosavybių gražinimą buvusiems savininkams. Atseit, nori įteisinti komunistų įvykdytus neteisėtumus.

• RAINIŲ MIŠKELIO KOPLYČIA, pastatytą 74 žiauriai nužudytų kankinių vietoje, pašventino Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, dalyvaujant didelei miniai tikinčiųjų. Kaip iškilmių metu buvo pranešta, tie kankiniai bėgančių komunistų buvo nužudyti ne šovniais, bet įvairiais geležiniais įrankiais, daugiausia sumaigant ir net iš kūno ištraukiant vidurius.

• LIETUVOS STATISTIKOS DEPARTAMENTAS APSKAIČIAVO kiek Sovietų sąjungos karių įvairūs išpuoliai, pradedant Kruvinuoju sekmadieniu ir dabartiniais pasienių apsaugos punktų ir muitinių sudeginimais, padarė Lietuvai nuostolių. Toji suma jau prašoko 79 milijonų rublių sumą.

• ŽEMĖS ŪKIO PERTVARKYMO reikalai – dabar patys aktualiausi. Lietuvoje ūkininkai, kurie nori greit gauti žemės, o tokių jau yra virš 15,000, spaudžia vyriausybę, kad skubintų si ir tų darbų vėl nenutęstų iki kito pavasario.

• POPIEŽIAUS SPECIALUS PASIUNTINYS, arkivysk. Audris Bačkis, pronuncijus iš Olandijos, dalyvavęs a.a. Julijono Steponavičiaus laidotuvėse Vilniuje, su Lietuvos kardinolu Vincentu Sladkevičium ir vyskupais aptaria Lietuvos bažnytinius reikalus.

• LIETUVOJE, VYKSTANT EILEI SVARBIŲ MINĖJIMŲ, neužmiršta paminėti ir 1941 m. birželio mėn. įvykusio sukilimo. To sukilimo metu buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Gaila, kad Laikinoji vyriausybė, dėl nepaprasto vokiečių spaudimo negalėjo legaliai veikti ir buvo nušalinta. Nepriklausomybinė veikla toliau buvo tęsiama pogrindyje.

• NAUJA APSKRITO STALO KONFERENCIJA – nuomonių lyginimas dėl Aukščiausios tarybos ir vyriausybės darbų kritikos, per televiziją vėl bus pravesta šį savaitgalį.

• LAZDIJŲ MUITINĖ IR DIDŽIAUSIAS KELIAS susisiekimui į Lenkiją, o tuo pačiu ir į kitas Europos valstybes, taip keleiviais perkrautas, kad sunkvežimiai, vežantieji didesnius krovinius, turi laukti net kelias dienas. Ne ką geriau važiuojantiems ir lengvomis mašinomis.

• LATVIJOS PASIENYJE – Saločių rajone juodosios barėtos vėl sudegino vieną sienos apsaugos punktą ir muitinės pastatą. O Klaipėdos rajone sovietinis kareivis negalėjęs važiuoti pasigrobta karine mašina, gatvėje nušovė vyrą ir moterį, pagrobė jų mašiną ir bandė pabėgti. Lietuvos policija jį sugavo ir atidavė kariuomenės vadovybei nubausti.

Vilniuje birželio 26 d. specialus kariuomenės dalinis buvo užėmęs telefono ir telegrafo stotį, esančią Žemaitės ir Savanorių sankryžoje. Buvo nutraukę susisiekimą net su visu pasauliu. Būk ieškoję ginklų. Tik vakare buvo atstatyta tvarka, kada užpuolikai pasitraukė.

• Į HELSINKI, kur organizuojamos Baltijos kraštų svastybos, vyksta Lietuvos, Latvijos ir Estijos Aukščiausių Tarybų pirmininkai. Į ten yra pakviesta daugelio kraštų atstovai. Pakviesta ir Sovietų sąjunga, kuri jau spėjo pareikšti protestą, kad suomiai kišasi ne įsavo reikalus.

• LIETUVOJE DABAR LANKOSI Švedijos susisiekimo specialistai. Greičiausia, kad švedams rūpi, ką jie ateityje galėtų Lietuvai parduoti, nes jie gamina daug įvairių geram susisiekimui reikalingų priemonių. Juos pasitarimui priėmė ministerio pirmininko pavaduotojas Z. Vaišvila.

• PRANEŠAMA, kad Lietuvoje atkuriamą Užsienio lietuviams remti draugija. Toji draugija okupantų buvo uždaryta, nes užsienio lietuviai dėl Lietuvos okupacijos reiškė įvairius protestus.

Dabar įžiūrėta, kad atsteigiama draugija gali daug patarnauti lietuvių palaikymui, tik žinoma, ne pinigineis sumomis, kurios tada buvo teikiamos būtiniams reikalams tenkinti, ypač Pietų Amerikoje.

CIVILINIS KARAS SOVIETŲ SĄJUNGOJ? Panašumai su Prancūzija 1789 m.		
SRITIS	PRANCŪZIJA 1789	SSSR 1991
Privilegijuota klasė, išnaudojanti kitus	Aristokratai	Komunistų partija
Nuskriaustieji, engiamieji	Ne aristokratai, "mirtingieji"	Nepartiniai, ne biurokratai
Valdymo būdas	Opresija	Opresija
Padėtis pasaulyje	Pasaulinio lygio karinė jėga	Pasaulinio lygio karinė jėga
Gyventojų lojalumas	Prarastas	Beveik prarastas
Pasitikėjimas valdžia	Mažas	Beveik dingęs
Atgyvenusi ideologija	Dieviškoji teisė	Komunizmas
Opresijos simbolis	Bastilė	KGB, Gulagai
Valdžios galva	Liudvikas XVI	Gorbačiovas
Ekonominės sistemos padėtis	Pasenusi, visiškai neefektinga	Pasenusi, visiškai neefektinga
Krašto ekonominė padėtis	Bankrotas	Bankrotas
Naujų idėjų, šaltinis	Šviečiamasis amžius, spausdinimo mašina	Vakaras, ryšiai (komunikacija) su jais
Maiso ištekliai	Badas po menko derliaus	Trūkumai dėl nemokštvarkos ir grūnančios
Liepsnos kibirkštis	Generalinių luomų (Estates General) seimas	Galėjo būti 91-III-17 d. plebiscitas... Koks nors įvykis ateityje.
Parašė Thomas B. Fowler		Isvertė Antanas Dundzila

PRANCŪZIJA 1789 IR SOVIETŲ SĄJUNGA 1991

Antanas Dundzila

Vienas iš mano bendradarbių yra technologijos mokslų daktaras Thomas B. Fowler. Jis domisi daug kuo – matematikoje šiuo metu plintančia chaoso teorija, klasikine muzika, pasauline politika. Jis atidžiai seka, kas darosi Sovietų Sąjungoje, sekė Irako krizę ir yra simpatyngai nusiteikęs Baltijos valstybių nepriklausomybės atstatymo siekiams.

Kai 1990 kovo 11 d. Lietuva paskelbė Nepriklausomybės atstatymą, susikviečiau būrelį bendradarbių priešpiečiams, tam, man asmeniškai svarbiam, istoriniam įvykiui amerikiečių tarpe paminėti. Kai kurie pas mane svečiavosi eilinio draugiškumo ar pusiau juokų (–Lietuva paskelbė Nepriklausomybę, cha, cha, cha!) sąskaiton. Kai kurie rodė ir rimtą, didesnę į susidomėjimą Lietuva bei mano dėmesiu jos reikalams. Pastarųjų tarpe dalyvavo ir Dr. Fowler.

Prieš kiek laiko šis mano bičiulis parodė savo suredaguotą įvykių lentelę, lyginančią Prancūzijos revoliucijos laikus su dabartine Sovietų Sąjunga. Jau tada man kilo mintis ją skelbti DIRVOS skaitytojams, tačiau kiti rūpesčiai, kitos temos buvo nusukę visą dėmesį kitur. Dabar gi, gavęs autoriaus leidimą ir DIRVOS redaktoriui pritariant, tą palyginimą išverčiau į lietuvių kalbą ir jį skelbiame. (Šią lentelę išsiuntėme ir Lietuvoje leidžiamam GIMTAM KRAŠTUI.) Manome, kad šis palyginimas skaitytojams bus ne tik įdomus, bet ir Lietuvos laisvės viltis skatinantis.

Lentelėje lyginama apie tuzinas reiškinių, privedusių

prie prancūzų revoliucijos sprogimo ir anų laikų visiškai išsigimusios prancūzų monarchijos žlugimo. Charakteringa, kad tie reiškiniai stebinančiai atitinka dabartinę sovietų imperijos padėtį.

Sakoma, kad istorijos studijos reikalingos tam, kad panašiose aplinkybėse žinotume kaip elgtis. Griežtai žiūrint, tai šie palyginimai lietuvių daug nepamokys, nes reikalas liečia Sovietų Sąjungą. Tie palyginimai tačiau rodo kryptį, kuria Lietuvos reikalus dominuojantieji įvykiai vystosi. Tad jei istorijos mokslas gali būti pavyzdžiu ar išpėjimu, tai čia bus dar vienas įrodymas, kad sovietų hegemonija stovi ant prarajos krašto. Gi sovietai kapo duobę kaip tik glūdi Lietuvos laisvės aspiracijos.

Ar ne istorijos pavydžių bijodami sovietai istoriją vis falsifikuodavo ir tebefalsifikuoja?

LIETUVIAI DĖKOJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

sulaukti Rusijos vadovo išvažiuojant. Tačiau vizitas netikėtai užsitęsė, ir Baltimorės lietuvių grupei teko išvykti. Maža grupelė atkakliausiųjų vistiek sulaukė, kol maždaug penktą valandą automobilių virtinė vėl pajudėjo pro vartus ir dar sykį plakatais ir šūkiomis išreiškė lietuvių padėką. Prezidentas draugiškai pamojavo iš savo automobilio.

Nors ir nelabai gausi, demonstracija susilaukė spaudos ir televizijos dėmesio. Ją filmavo CNN, WTN, Group W, Kanados ir Ispanijos televizijos, taip pat pažangios SSSR TV laidos

KITI RAŠO

"Europos Lietuvis", leidžiamas Anglijoje, plačiau rašo apie Baltijos valstybių pastatus Paryžiuje:

Trys Baltijos respublikos nori atgauti sovietų pasisavintus jų diplomatinės atstovybių Paryžiuje pastatus. Tuo tikslu Prancūzijos teisme ruošiasi iškelti Sovietų Sąjungai civilinę bylą. Apie tai pranešė prancūzų žinių agentūra France Presse.

Teisinės bylos iškėlimo sovietam klausimą su prancūzais deputatais, be kita ko, svarstė šiomis dienomis Paryžiuje lankęsis Latvijos AT pirmininkas Gorbunovas. Sumanymui priitaria Estijos ir Lietuvos vyriausybės. Prancūzijos teisme pabaltiečių vyriausybės vardu bylą sovietams iškels advokatas Jean-Pierre Spitzer. Teismo svarstybose pabaltiečiams atstovaus Prancūzijos nacionalinės asamblėjos narys deputatas Michael Pelchat. Sovietų pasisavintoje buvusioje Latvijos diplomatinėje atstovybėje Paryžiuje yra įsikūręs sovietų konsulas. Buvusioje Lietuvos atstovybėje yra sovietų informacijos centras. Senosios Estijos atstovybės namai buvo nugriauti, jų vietoje pastatyti nauji, kuriuose taip pat yra įsikūrę sovietai.

1940 m., kai dar tebegaliojo nacių ir sovietų draugystės sutartis, vokiečių okupacinė valdžia Paryžiuje priverė trijų Pabaltijo valstybių diplomatinės misijos šefus atstovybių pastatus atiduoti miesto prefektūrai, kuri savo ruožtu juos perdavė sovietams. Yra išlikęs tik vienas raštiškas pastatų perdavimo dokumentas: tai pažymėjimas, kurio iš prancūzų pareikalavo tuometinis Lietuvos ministras Paryžiuje Petras Klimas ir kuriuo Paryžiaus prefektūra patvirtina Lietuvos atstovybės pastato perėmimą.

Karo metu pastatus pasisavino vokiečiai. Karui pasibaigus naujoji Prancūzijos valdžia juos vėl perdavė sovietams, nors Prancūzijos tuometinis užsienio reikalų ministras įsakmiai pareiškė, kad Prancūzija nepripažįsta prievartinę Pabaltijo respublikų įjungimą į Sovietų Sąjungą.

"Piatoje Koleso" ("Penktasis ratas") korespondentai. Lankėsi "Amerikos Balso", žurnalo "World and I", laikraščio "Chicago Tribune" korespondentai, nemažai privačių fotoreporterų. Demonstracijos organizatoriai, kai kurie kiti dalyviai davė intervių, buvo platinami lapeliai, trumpai paaiškinantys šios demonstracijos tikslus ir priežastis.

Demonstrantų tarpe buvo matyti jaunų ir senų veidų, Amerikos lietuvių ir svečių iš Lietuvos. Beje, pastarieji labai pravertė, bendraujant su Sovietų korespondentais. (LIC)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents. Prenumerata metams \$25.00, pusl metų \$15.00 • Atskrido numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavardėmis ir inicialais, nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinami straipsniai grąžinami tik autoriams prašant. • Už skelbimų turinį ir kėlbą redakcija neatsako.

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS JAU ČIA PAT

Ed. Šulaitis

Kasdien vis labiau artėjame prie IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, kurios šį kartą įvyks mūsų tėvynėje – Lietuvoje. Jų atidarymas įvyks liepos 27 d. Kauno stadione, kur susirinks dešimtys tūkstančių sportininkų ir žiūrovų. Čia bus užkurtas šių žaidynių aukuras jau nuo balandžio pabaigoje Trakuose uždegto fakelo, kuris jau keliauja po visą Lietuvą, o liepos 26 d. pasieks Kauną. Paviešėjęs Kauno istorinėse vietose, kitą dieną pasieks Kauno stadioną.

Taigi matome, kad šios istorinės žaidynės jau čia pat. Negana to, jau gerokai anksčiau buvo pradėtos atrankinės varžybos tarp Lietuvos komandų ir tik laimėtojai dalyvaus žaidynėse. Čia išimtis bus taikoma tik užsienio lietuviams sportininkams, kuriems kokių nors kvalifikacinių žaidimų nebėra.

Tėvynėje šioms žaidynėms buvo pradėta ruoštis prieš daugiau negu dvejus metus. Ten jau seniai sudarytas žaidynių organizacinis komitetas, kurį sudaro žymūs Lietuvos tautinio olimpinio komiteto gen. sekretorius J. Grinbergas.

Pastarosiomis dienomis gauti pranešimai – Lietuvoje šioms žaidynėms jau visiškai pasiruošta ir laukiama kuo gausesnio užsienio lietuvių sportininkų dalyvavimo. Anksčiau numatyta šių žaidynių programa (beje, jų uždarymo iškilmės bus rugpjūčio 4 d. Vilniuje) dar papildyta naujais renginiais. Liepos 29 d. bus Lietuvos Olimpinių Akademijos sesija: liepos 30 d. – mokslinė konferencija Lietuvos kūno kultūros ir sporto istorijos klausimais: liepos 31 d. – sporto veteranų sąskrydis, rugpjūčio 2 d. – pasaulio lietuvių sporto forumas. Šie renginiai vyks Kaune ir išieivijos lietuviai kviečiami dalyvauti ir skaityti pranešimus. Be šių renginių dar bus automobilių lenktynės

(rugpjūčio 3 d. Anykščiuse) ir baidarių 34 km. maratonas Ūlos upe Dzūkijoje. Užsiregistravę iš anksto, bus aprūpinti stovyklavimo ir varžybų inventoriu.

Kaip minėjome, žaidynių organizatoriai daug dėmesio skiria išieivijos lietuviams sportininkams, kurių labiausiai laukia. Ne paslaptis, kad šios žaidynės, iš dalies, gal bus ne tiek sportinė, kiek politinė demonstracija už Lietuvos laisvę. Iš užsienio nuvykęs didelis tautiečių būrys taip pat turėtų gerokai padėti, įrodant, kad svetur gyvenantieji lietuviai palaiko laisvos, nepriklausomos Lietuvos idėją ir pademonstruoti, kad išieivija nepamiršo tėvų žemės – Lietuvos.

Bet, kaip iš tiesų yra lietuvių išieivijos sportininkai nusiteikę šių žaidynių atžvilgiu? Apskritai, jis buvo ir yra teigiamas. Žinant, kad čia lietuvių sportas, mūsų kitų organizacijų tarpe vis nėra pripažintas lygiaiteisiu nariu, yra daug daroma ir nemaža padaryta, kad išieivija Lietuvoje būtų kuo gausiau ir geriau atstovaujama. Čia prieš pora metų buvo įsteigtas "JAV išvykos komitetas" (Kanados lietuviai turi savąjį), kurio vadovybėje yra Valdas Adamkus – pirm., Vytautas Grybauskas – vicepirm., Renata Žilionienė – sekretorė, Algis Tamošiūnas – reikalų vedėjas.

Praėjusių metų pabaigoje į šias žaidynes iš JAV vykstančių sąrašai (bent provizoriniai) buvo gana ilgi. Tada atėjo sausio 13-ji ir ją sekusieji kiti tragiški įvykiai. Jie mūsiškius sportininkus (labiau – jų tėvus, kurie finansuoja jaunųjų sportininkų keliones) gerokai išgąsdino ir "atšaldė". Ir dabar, kuomet jau reikia pirkti bilietus, girdima daug balsų, kad važiuoti į Lietuvą yra nesaugu. Kiek ši baimė pagrįsta, nenorime čia išsamiau aiškinti, bet, tie, kurie pastarosiomis savaitėmis

Žuvęs Lietuvos krašto apsaugos karys Gintaras Žagunis prieš paskutinę šios žemės kelionę į Antakalnio kapines gegužės 22 d., kur jis buvo palaidotas šalia sausio 13-ją žuvusiųjų. Laidotuvėse dalyvavo Aukščiausios Tarybos pirm.. V. Landsbergis, Z. Vaišvila, A. Butkevičius ir kiti aukšti pareigūnai.

ten keliavo (o tokių jau buvo gana daug) nieko pavojingo ten nematė. O kai kurie net teigė, jog mūsų didmiesčiuose visokių pavojų daugiau galima sutikti.

Tačiau yra faktas, kad važiuojančių į Lietuvą sąrašas šiuo metu yra gerokai patrupėjęs. Tai yra liūdnas reiškinys, ypatingai toms komandoms, kurios, tikrai rimtai ruošėsi ir galvojo apie kaip galima geresnį pasirodymą žaidynėse. Kaip žinome, vieno ar poros gerų žaidėjų nevažiavimas, komandą iš pretendentų į nugalėtojus, gali nustumti į lentelės apačią. Taigi, ir šiaip jau dideliu pretenzijų neturėjusiems JAV lietuvių sporto vienetams, situacija dar pablogėjo. Atrodo, kad iš JAV važiuos apie 250 sportininkų, na ir gal kiek daugiau turistų. Žinoma, apie vykstančių komandų ir pavienių sportininkų kokybę čia sunku kalbėti, nes at-

rodo, kad "nebailiųjų" tarpe iškiliųjų žaidėjų daug neturėsime ir mūsų reprezentacija Lietuvoje sportine prasme gal ir nebus tokia, kokios išvykos komitetas norėtų. Bet, turbūt, čia ne reikalo esmė. O jis, kaip minėjome, yra vien sportinis.

Šios išvykos komiteto pirmininkas – Valdas Adamkus neseniai JAV lietuvių sporto vienetams išsiuntinėjo laišką, kuriame tarp kito rašoma:

"Sparčiai artėjame prie išvykos dienos į IV-tas PLS žaidynes. Sunku mums net įsijausti su koku dideliu dvasiniu pakilimu Lietuva pasiruošusi sutikti svečius. Jūsų darbas ir viltys įpareigoja mus visus: MES NEGALIME NUVILTI IR ĮSKAUDINTI MŪSŲ LAUKIANČIŲ LIETUVIŲ..."

Toliau jis ragina ir įpareigoja, kad vykstantieji Lietuvon vienetai būtų tvarkin-

gi ir drausmingi, nes "būsimie atsakingi už Amerikos lietuvių sportinės delegacijos reprezentaciją prieš lietuvių visuomenę".

Su tokiomis mintimis JAV lietuviai sportininkai ir jų vadovai bei palydovai turėtų leisti į šią atsakingą, istorinę kelionę į Lietuvą. Baigiant reikia tarti – "Iki pasimatymo IV-jų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymo iškilmėse Kaune".

Dr. J. Vengrio memuarai
MANO KELIAS

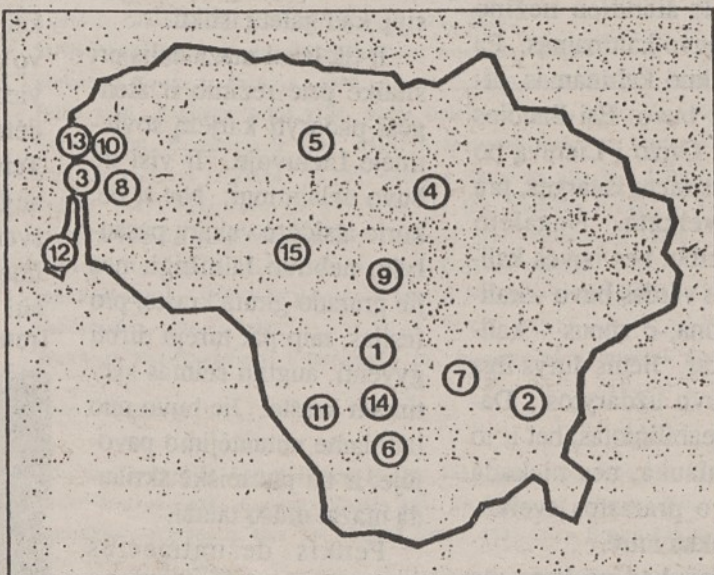
270 psl., kaina 12 dol.

gaunama:

J. Vengris, P.O. Box 104
Osterville, MA 02655

Dirva rūpinasi Jums duoti pačias pagrindines žinias kas šiuo metu dedasi Lietuvoje. Apie tai pasakyk ir savo kaimynui.

IV PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ ŽEMĖLAPIS IR KOORDINATĖS

1. KAUNAS: atidarymo iškilmės (07.27), krepšinis (07.28-08.03), šaudymas (07.30-08.03), tenisas (07.28-08.03).
2. VILNIUS: uždarymo iškilmės (08.04), beisbolas (07.28-07.30), plaukimas (07.30-08.03), fechtavimas (07.31-08.02), lengvoji atletika (08.01-08.03).
3. KLAIPĖDA: futbolas (07.28-08.03), tenisas (07.28-08.03), sportiniai šokiai (07.30-08.01).
4. PANEVĖŽYS: tinklinis (vyr., 07.28-08.03), biliardas (07.29-08.01).
5. ŠIAULIAI: dviračių sportas (08.02-03), tinklinis (mot., 07.28-08.03), tenisas (07.28-08.03).
6. ALYTUS: stalo tenisas (07.28-08.31), ayiacijos sportas (07.28-08.03).

7. ELEKTRĖNAI: ledo ritulys (07.29-08.03).
8. GARGŽDAI: futbolas (07.28-08.03).
9. KĖDAINIAI: badmintonas (07.30-08.02).
10. KRETINGA: futbolas (07.28-08.03).
11. MARIJAMPOLĖ: šachmatai (07.28-08.03).
12. NIDA: buriavimas (07.28-08.03).
13. PALANGA: tenisas (07.28-08.03), futbolas (07.28-08.03), sportiniai šokiai (07.30-08.01).
14. PRIENAI: aviacijos sportas (07.28-08.03).
15. RASEINIAI: jojimas (07.31-08.02).
16. KAUKAZAS: kalnų slidinėjimas (07.28-08.03).
17. HIMALAJAI: kopimas į Everestą (rugsėjis-spalis).

LIETUVA PO 45 METŲ

Genovaitė Dumčiūtė – Breichmanienė

–2–

Virš Katedros, ant aukšto kalno iškilusi Gedimino pilis. Vėjelio supama lengvai plevėsuoja trispalvė. Šalia pilies, ant gretimo kalno, balti baltutėliai Trys Kryžiai, atstatyti prieš porą savaičių. Pavasarį buvo nutarta Tris Kryžius atstatyti prieš birželio 14-ąją – pirmųjų išvežimų 1941 metais dienai atminti. Laiko buvo labai maža, susirinko būrys savanorių ir dirbo dienomis ir naktimis. Žmonių nuotaka nepaprastai pakili. Atrodo lyg Lietuva tikrai būtų laisva. Tačiau tereikia pasižiūrėti į gatvių užrašus, gatvėmis vaikstančius rusų kareivius, netolimoj aikštėje stovinčią Lenino statulą, ir, atsibudęs iš gražaus sapno, žinai kas mūsų krašte šeiminkauja.

PRISIMINIMŲ LABIRINTUOSE

Ir mes užsikrečiame pakilia nuotaika. Atvažiuoja daugiau draugų ir kalbamės ligi vidurnakčio. Vyro draugas Vytautas tiktai šiandien grįžo iš Rainių miškelio žudynių vigilijos. Jis pasakoja kokia žmonių minia su žvakėmis rankose meldėsi žudynių vietoje. Ten bus pastatytas paminklas žuvusiems atminti. Jie pasakoja apie išvežimus, partizanus, žudynes, paniekinimus, krašto nualinimą ir kita.

Mano draugės vyras 10 metų išbuvo Sibire. Suėmė jį išėjusį iš valgyklos dienos metu. Ir šiandien nežino kuo jis buvo kaltinamas. Pa klausus kuo kaltinamas, atsakymas buvo: Esi liaudies priešas. Grįžo į Lietuvą po dešimties metų išvaręs, praradęs sveikatą. Negalėjo gauti darbo, nes buvęs kalnys. Jos vardas buvo – kalnio žmona, o sūnus – kalnio vaikas. Jiems durys ilgą laiką buvo uždarytos. Dabar jis reabilituotas, bet ir to jis nesulaukė, nes niekada neatgavo prarastos sveikatos ir anksti mirė.

"Gerai, kad po karo jūs nesugalvojote grįžti, nes būtumėte nei nesustoję Vilniuje. Pirmutinė stotis būtų buvusi Sibire" – tvirtina jie. Nežiūrint visko, jų tikėjimas ir viltis, kad Lietuva vėl greitai bus laisva, tokia gili, jog jie neturi abejonių, kad galėtų būti kitaip. Supranta ma, jie nežino ir nematė, kaip Kinijoje neseniai tankiais traiskė "revoliucionie-

rius". "Bet mums taip nebus. Mes jau daug iškentėjome. Mums negali būti blogiau negu buvo. Kelio atgal nėra. Negi visą tautą uždarys į kalėjimą ar išveš į Sibirą? O jeigu ir reikės kentėti, mes esame pasiruošę. Mūsų ginklas – malda, švari sąžinė ir teisybė, teisė būti laisvais" – su užsidegimu tvirtina jie.

Daug klausimų galima būtų jiems užduoti, daug perspėjimų ir šaltesnio proto, turint reikalą su tvirtu ir klatingu priešu, bet nesinori sugriauti tos pakilios nuotakos, tos euforijos, kurioje jie gyvena.

TRAGIŠKOJI MAČERNIO KARTA

Draugai pasakoja, kad šių metų pradžioje per Vilniaus televiziją buvo laida pavadinta: "Tragiškoji Mačernio karta". Laidą pravedė ir kalbėjo Pranė Aukštikalnytė – Jokimaitienė (rašytoja – mirė Vilniuje rugsėjo 7, 1989), Matusevičius ir kiti bendraamžiai. Parodė Vytauto Mačernio kapą, jo gimtinę, skaitė jo eiles. Programa pavadinta tokiu vardu todėl, kad didelė dalis mūsų kartos jaunų žmonių studentų, ar tik baigusiujų studijas, atsidūrė užsienyje, arba buvo išvežti į Sibirą, iš kurio negrįžo. Ir tik trečia dalis liko Lietuvoje. Dalis jų buvo partizanų eilėse, dalis šiaip taip vegetavo. Kai kurie turėjo pasikeisti pavardes, atsisakyti savo profesijų, kad galėtų išlikti.

Ir tik labai maža dalis prisitaikė prie režimo ir stengėsi padaryti karjerą sovietinėje Lietuvoje. Ir visi jie buvo nelaimingi. Net ir tie, kurie atsidūrė vakarų pasaulyje, nebuvo laimingi, nes jie prarado gimtą kraštą, profesijas, taip pat turėjo dirbti gyventi, auginti šeimas svetimam krašte. Jie buvo nuo latiniame nutautėjimo pavojuje, ir tai jau reiškė skriaudą mažai mūsų tautai.

Penkis dešimtmečius slėpti jausmai ir troškimai dabar spontaniškai išsiveržė. Todėl ir televizijos laidos ir spauda nebijo pasakyti teisybės. Mes stebimės, kad ir jaunimas taip entuziastingai jungiasi prie vyresniųjų, nes jie, gi, buvo auklėti griežtoje komunistinėje dvasioje. "Ir jaunimas pajuto laisvės jausmą. Dabar esame labai vieningi – nuo vaiko ligi senelio" – už-

baigia šio vakaro pasikalbėjimą.

Kiek vėliau keletą dienų praleidau su jaunais žmonėmis. Jie labai apgailestavo, kad tiek daug žinių, ypatin- gai Lietuvos istorijos, buvo jų nuslėpta. Jie negalėjo suprasti kodėl tėvai ir mokytojai pasidavė baimės jausmui, nepasitikėjo savo vai-

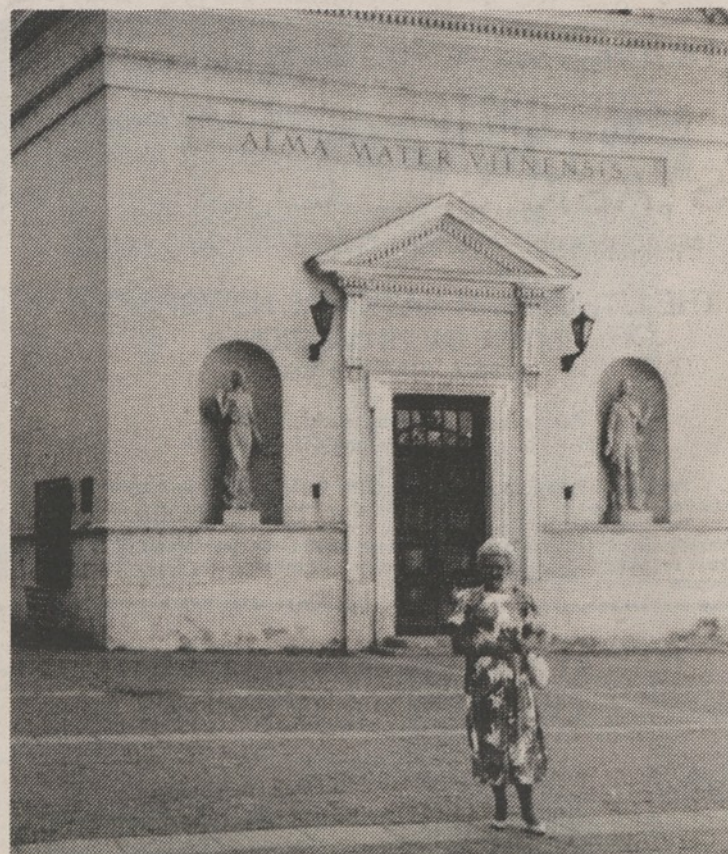
kais. Dabar jie griebia skaičiuoti kiekvieną naujai pasirodžiusią knygą. Nekantriai laukia pasirodant A. Šapokos istorijos, kuri jau spausdinama. Taip pat vienas iš kito skolinasi ir skaito buvo sio Nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministerio J. Urbšio atsiminimus, kuriuose jis pasakoja apie Stalino ultimatumus ir Lietuvos laisvės netekimą. Lietuva turi būti laisva – drąsus ir tvirtas sprendimas, kuris veda juos į miestų aikštes kartu su vyresniaisiais reikia lauti Lietuvai nepriklausomybės.

PER RUMŠIŠKES Į KAUNĄ

Kaunas yra svarbiausioji mūsų sustojimo vieta, tad vos pora dienų praleidę Vilniuje, vykstame į Kauną. Ten valdžios įstaigoje turime užsiregistruoti, kad jau atvykome. Šiandien mus veda jau kiti draugai. Jie taip pat nori parodyti kuo daugiau Lietuvos gamtovaizdžio.

Sustojame Rumšiškėse. Čia yra įrengtos visų Lietuvos sričių sodybos – vienkiamiai. Dzūkų sodybos yra pačios mažiausios ir vargingiausios. Aukštaičių jau daug erdvesnės. Tada seka žemaičiai, o pačios didžiausios ir turtingiausios įrengtos sodybos yra suvalkiečių.

Gana dideliu plote išmėtytos šios sodybos, tad teikia geras kelio gabalas pa eiti pėsčiomis (panašiai, kaip vienas kaimynas eidavo aplankyti kito). Vienoje vietoje užtinkame lyg ir pradėtą atstatyti bažnytkaimį. Ten pastatyta keletas ir dvi- augščių namų, bažnyčia su šventoriumi, krautuvė, arbatinė ir smuklė. Visur galima eiti vidun ir apžiūrėti vidaus įrengimus ir ten esančius

Rašinio autorė prie savo Alma Mater

vaizdus padargus

Labai įdomu vaikščioti po seklyčias, svimus ir stebėti aukštai paklotas lovas, papuoštas pūkinėmis mezgi niuotomis rankų darbo pagalmėmis. Paprastai seklyčios stalas uždengtas megsta arba namie austa staltiese. Ant sienų kabo šventųjų paveikslai, ypač kertiniame kampe – užstalėje. Ir vidaus apstatymas turtingiausias yra suvalkiečių. Viskas man pažįstama ir artima. "Visi vienkiemiai Lietuvoje išnaikinti. Tai tik čia ir gali pamatyti, kaip ankščiau gyveno Lietuvoje išnaikinti. Tai tik čia ir gali pamatyti, kaip ankščiau gyveno Lietuvos ūkininkai" – sako mūsų draugai.

Vos įvažiavus į Rumšiškės, stovi didelis klotimas. Tai "klojimo teatras". Čia vyksta folklorinių ansamblių parisodimai. Ir mums pavyksta paskutinį vasaros sezono spektaklį pamatyti. Pasirodymas pavadintas – "Mano kanklės paausutos". Specialiai paruoštoje scenoje renkasi visų Lietuvos sričių atstovai – lyg ir į pasisvečiavimą rinktusi kaimynai apsirengę to krašto charakteringais drabužiais, išsipuošę, moterys skrybėlėtos. Visi pasisveikina vienas su kitu nusilenkdami ir

paduodami rankas. Tada jie pradeda pašnekesį – lyg kalbėtusi kaimynai apie savo bėdas ir rūpesčius, įvairius nutikimus. Kalba tarmiškai. Visa tai sujungta dainomis ir muzika. Instrumentus kai mo kapelai atsineša pasisvečiavimo dalyviai.

Greitai prabėga pusantros valandos. Dainavimo būdas ir muzika yra kaip ir kitų etnografinių ansamblių, kurie labai populiarūs Lietuvoje, nes ansamblis "Lietuva", ir visi kiti seką jo pavyzdžiu, daugumos nuomone labai nutolę nuo Lietuvos folkloro ir turi slaviškos įtakos. Pabaigai ansamblis padainuoja Prano Vaičiūčio "Yra šalis", kurią turėjo kartoti du kartus. Kiekvienas Tėvynės nostalgijos ar meilės jausmas palydimas ovacijomis, o ir publika stengiasi dainuoti kartu. Vėl visi programos dalyviai atsisveikina vienas su kitu ir skirstosi į namus. Atseit, laikas ir mums.

Geroką dienos dalį praleidę Rumšiškėse, tęsiame savo kelionę į Kauną. Pravažiuojame Elektrėnus. Tai naujai pastatytas miestas, kuris, atrodo, visai netinka Lietuvos gamtovaizdžiui. Penkių aukštų cemento blokų namai sustatyti ant pliko

(Nukelta į 9 psl.)

Prie suvalkiečių kloties – svirno Rumšiškėse

STASIO SAULĖTEKIAI IR SAULĖLEIDIS

Paskaita 1991 m. birželio 8 d. Bostone, pristatant Stasio Santvaro "Saulėleidžio sonetų" rinkinį
Bronys Raila

(Tęsinys iš Dirvos Nr 24 ir Nr 25)

IR ŠTAI – PATS SANTVARAS!

Ir štai, tartum sąmoningai užbaigdamas savo ilgą ir vaisingą intelektualinį ir kūrybinį gyvenimą, saulėleidžiui artėjant, Stasys Santvaras surinko 82 sonetus, kuriuos Vilties leidykla išleido 1990 metų data, paremiant Neo-Lituanijos korporacijai ir ALTS Bostono skyriui.

Galėčiau to rinkinio tekstus ir formą paanalizuoti išsamiau, bet tam reikėtų kitos valandos ir, svarbiausia, jūs tada gal nebenorėtumėt skaityti visos knygos, jei čia būčiau jau viską apsakęs. Todėl apie Saulėleidžio sonetus kalbėsiu kiek galint kondensuočiau, vien jūsų dėmesiui sukelti.

Daugumas Santvaro sonetų yra itališko modelio, tik vos keletas vad. šekspyriškų. Sonetų forma rūpestingai išlaikyta, tik viename apie Sniegą (p.53) stinga paskutinių trijų eilučių, ar gal jos nutrupėjo dėl šiaip jau nelabai rūpestingos korektūrų kontrolės (0 jas radau rankraštyje). Kai kur, labai retai, pasigendami rimmo, pastebimi ir ritmavimo laisvumų. Dvasia, įvaizdžiai, žodynas, apskritai stilistika priklauso poetinio simbolizmo ar neosimbolizmo manierom ir srovei, kurioje poetas tarsi buvo užgimęs ir per visą ilgą gyvenimą nuosekliai ir ko ištikimiausiai išlaikęs tą pačią nuotaiką, metaforas, frazavimą ir, pridėkim, lietuvių lyrikoje išieškotą mūsų kalbos skambumą.

Peržvelgęs knygos rankraštį ir įvairius užrašus, nustaciau, kad visi į šį rinkinį sudėti sonetai rašyti praėjusio dešimtmečio metais – nuo 1983 iki 1990 metų (po keletą ar keliolika kasmet). Ne visi pateko į rinkinį. Autorius juos rūpestingai sijojo, taisė, – kai kurių yra dvi ar trys redakcijos. Pats paskutinis sonetas rašytas 1990 m. vasario 12-18 dienomis, su gera nuotaika atos togaujant Floridoje. Jis skirtas velionio artimo draugo Augustino Kuolo dukteriai ir jos vyrui – daktarams Kazlauskams. Tai beveik vienintelis optimistinis ir šviesios nuotaikos sonetas, vienas iš nedaugelio, kuriame džiaugiamasi "kilnios draugystės atsivėrimu" ir kur,

Julius Gaidelis ir Stasys Santvaras, Kantatos apie Lietuvą autoriai

kaip Stasys rašo, net "dainuoja buganvilėmis apkibus tvora"...

Kitų sonetų temos, nuotaikos ir motyvai – skirtingi ir labai, labai įvairūs.

Nors mūsų skaitytojai, kiek patiriam, šiais laikais iš poetų dažnai nori išgirsti kiek galint jautresnių tėvynės meilės, patriotizmo audros, politinio kovingumo šūkių, – to viso betgi beveik nėra sūnetuose, kaip ir visoje ankstyvesnėje Santvaro lyrikoje. Šiame rinkinyje radau tik vieną tiesiogiai patriotinį sonetą Lietuvai su išvada, kad galim viltingai ir drąsiai žvelgti į lemtį, nes "...niekas Lietuvos iš Lietuvos negal išstremti". Ir jau labai netiesiogiai patriotinis motyvas justi dar dviejuose sonetuose, skirtuose vieno mūsų labai nedraugiško kaimyno tikrai barbariškiems valdovams...

Visi kiti motyvai ir temos yra tokios, kokios nuo amžių įprastos žodiniuose meno kūrybos baruose ir ką eruditas Stasys neabejotinai žinojo. Tai tas sietynas minčių, emocijų, išgyvenimų, kas per tūkstančius mūsų civilizacijos metų sudarė, lydėjo, eksponavo, įprasminavo, aukštyn iškeldavo ar žlugdydavo žmogiškąją pilnatvę. Tai laimės troškimas ir neaiškumas, kiek jos galima surasti, nes Laimė – tai mįslė... Bičiū-

lystės ir jos šilumos prisiminimai praeityje (Palangoje) ...Dažni filosofavimai apie gyvenimo prasmę... Muzikalus žaismas žodžių skambėjimu... Svajonės kopti aukštus kalnus... Iki dugno išgyventi dabartį, – arba paneigti ją, nes draugai, kaip išpuikę vanagai, sudras ko tą bičiulystę... Intenstyvūs religiniai išgyvenimai ir klausimai be atsakymo Dievui; skundas, kodėl žmonės vis nesupranta Viešpaties maldų... Kiek silpnės biblinės elegijos, bet stiprus pasisakymas prieš Nelabą: "Gal mes tik tada nukilsim į Taikos pakalnę, kai savy kiekvienas nugalėsime velnią!..

Kitokių "amžinųjų" temų ir motyvų rastume dar daugiau, pavyzdžiui: –

Dažniausiai ityin gilus liūdesys, nusiminimas, nedalios našta... Dešimtys įvairių klausimų be aiškesnių atsakymų atradimo, o abejonių – ištisas liūnas... Štai net dvi šiolaiškiškos aktualijos: pasisakymas prieš abortus eilutė: "Praradę meilę, žudome ir meilės vaisių", ir sielvartas su vėliausios ekologiškos sūkiais: kad užnuodyta Dubysa, kad miršta Baltija ir Kuršių marios, kad priteršti ežerai ir vandenynai... Meilės ir ištikimybės ilgesys ir

kartu neviltis, kad šaltoji žiema ateina, ir nerimas, kad poeto laimę kažkas grėsia pavogti, kad net mylimąją jis negali pasitikėti... Dramatiškai išsakoma pagarba motinai Alei, o kitur – bedugnės, skaudus nusivylimas draugais. Ir taip toliau.

Visą tą liūdesio, nerimo, ar ir nusivylimų krūvį betgi kiek atsveria paskutinių saulėleidžių filosofinės refleksijos, keli vėliausieji sonetai "Sau pačiam". Su verkiančia širdimi išgyvendamas klastingą lemtį (tai jo žodžiai), bėgdamas į rūką ir nežinodamas, ką ten ras, poetas pajunta, kad visa tai jis rašo labiau sau pačiam, negu kitiems, kurie to nesupras ir neįvertins. Ir nors būdavo aplenkiamas, pamiršamas, savo laimės mirazų nepasivijęs, kartais per akmenis ir purvą klampojęs, plytgaliais apmėtytas (tai vis jo įvaizdžiai), galų gale poetas filosofiskai rezignuoja: "Nulenki galvą, pasiduok likimui, mielasai Stasy!" (p.96). Gyvieji žiburiai padangėje dar neužgesę jis pripažįsta, kad yra gyvenimo prasmė ir kad jauni pavasariai atjoja. Svarbiausia tik tu, sako Stasys, tik tu pats savy negesk!..

Manau, kad tai išmintingas, gal išmintingiausias atliepis į liūdesius, nerimus, nusivylimą ar laimės trapumą. Pats savy negesk!

Toks galėtų būti ir mūsų kitų pasisakymas, brangų draugą ir skaidrios sielos

poetą palydint.

Tu mus šiandien palikai, bet Tavo prisiminimas ir paliktieji kūrybos turtai negreit, gal niekad neužges.

DAR NE SUDIE!

Su tais žodžiais sonetų pristatymo pamaldą galėčiau ir baigti. Bet nejaugi tokį švelnų ir brangų bičiulį galėčiau palydėti tik saulėleidžio spalvom, su pesimizmo melodijom, beveik minoriskai? Jaučiu, kad reikėtų kažką pakeisti, kitokių dekoracijų (kaip teatre naują uždangą kitam veiksmui pakeliant), o gal ir kiek šiltesnio šypsnoio gyvosios šviesos linkui...

Prisimenu vieną nuotyki prieš dvylika metų. Santvaras tuomet atskrido į Los Angeles atsiimti jam pripažintą Rašytojų Draugijos premiją už "Rubajatų" rinkinį. Tada taip pat buvau tos knygos pristatytojas, kaip ir šiandien su Saulėleidžiais. O Los Angeles palmių pavėsyje mes turėjome ir tebeturime net didesnę skaičių gerų poetų, kaip jūs Amerikos Atėnuose, t.y. Bostone.

Visi buvom paskaitę premijuotą veikalą ir pačioj pradžioj ten įdėtą ne rubajatą, o normalų eilėraštį iš penkių posmų, kur kiekviename Stasys sako kam nors sudiev, atsisveikina. Sudiev lemčiai, ar likimui, sudiev visiems gobšiem žmonėm (rašo jis tenai), sudiev lietuviui, su kuriais jis klampojęs molį, o labiausiai jis (Nukelta į 6 pusl.)

Stasys Santvaras (Lietuvos valstybinės operos solistas) Antano Račiūno opere "Trys talismanai."

LITUANISTIKOS SEMINARAS STUDENTAMS VAŽIUOKIME!

Vida Kuprytė

Šią vasarą jau septynioliką kartą yra ruošiamas Lituanistikos seminaras – dviejų savaitių universitetiniai kursai studentams, jauniems profesionalams, lituanistinių mokyklų mokytojams ir visiems, kurie nori patobulinti lietuvių kalbą bei rimtai panagrinėti lietuvių literatūros ir istorijos klausimus. Clevelando lietuviai šiuos seminarus gal atsimesna kaip Kento universiteto kursais, bet jau kelinti metai šie kursai vyksta nebe Ohio valstijoje, o netoli Chicagos, LaSalle Manor, amerikiečių vienuolių rekolekcijų namuose, Plano mieste. Šiais metais Seminaras įvyks rugpjūčio 4-18 dienomis. Kviečiame visus studentus važiuoti, ir prašome tėvus ir senelius paskatinti savo jaunimą šiais kursais pasinaudoti.

Lituanistikos seminarai buvo pradėti ruošti 1973 me

tais kai Mokytojų stovykloje Dainavos stovyklavietėje jauna grupė studentų pradėjo svarstyti, kad sykį baigę aukštesniąsias šeštadienines mokyklas, nebėra kur rimčiau patobulinti savo lituanistines žinias. Jie apsiėmė suruošti lituanistinę stovyklą, kur būtų kalbama vien tik lietuviškai, kur būtų dėstomi universitetinio lygio kursai iš lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos. Iš karto ši stovykla išsivystė į seminarą, kuris yra ne tik paveikęs bet ir išauklėjęs visą eilę lietuviškai susipratusių jaunimo.

Per septynioliką metų buvo pateiktą per 50 skirtingų kursų ir dėstę virš 30 skirtingų profesorių ir mokslininkų, jų tarpe: Stasys Barzdukas, Jonas Puzinas, Marija Gimbutienė, Rimvydas Šilbajoris, tėvas Juozas Vaišnys, Antanas Klimas ir daug daug kitų. Seminaras ir

Vaidas iš 1990 m. Lituanistikos seminaro. Lektorių grupė ilsisi po ilgų paskaitų. Iš kairės: prof. Vytautas Kavolis, prof. Ilona Maziliauskienė, kursantas Kstutis Kavolis, tėvas Juozas Vaišnys, prof. Rimas Kriščiūnas, prof. Rimvydas Šilbajoris. Šiais metais Lituanistikos seminaras įvyks rugpjūčio 4-18 dienomis netoli Chicagos.

Vidos Kuprytės nuotr.

STASIO SANTVARO SAULĖLEIDIS

(Pabaiga)

mus nustebino su nelauktu sudiev ir mergaitėm, tom pagundų rožėm ir lelijom(!). Ir pagaliau sudiev mum visiems jo draugam, kuriems jis apgailestavo gal aptemdinęs kelią, ir paskutinėje eilutėje dar buvo pridėtas pažadas – "...daugiau neberašysiu jum eilių".

To savo pažado, kaip matėm, jis neišlaikė, nemažą rašė ir toliau. Bet mes buvom ne tik nustebę, o ir susirūpinę: kodėl Stasys taip susigrauzęs, kad sako sudiev ir mum, ir visiems, ir viskam?... Tada po premijos

iškilių vakarop dar visi su sirinkom į uždara draugų pobūvį Edmundo Arbo ir Alės Rūtos sodybon Santa Monikoje. Tai esu aprašęs vienoj savo knygoje: kaip tada gyvai ir pagrįstai vienas iš mūsų (BB) atsakė Stasiui į jo nusiminimą ir dar gerokai per ankstyvą atsiveikinimą. Atsakymas buvo ilgokas ir žavus. Čia pakartosiu tik kelis posmus.

Rodos gana įtikinamai jį tada paguodėm, jis gal ir patikėjo.

O visas protestas buvo pavadintas: Dar ne sudie!

*Dar ne sudie, Stasy, dar ne sudievu
Nei lemčiai, nei likimui, nei draugams,
Dar ne sudie kerėjimui Lolitų, klastai levų,
Nuo grožio jų ne kartą tavo akys dar pritems...*

*Dar ne sudie gaiviam lašeliui "B&B" konjako,
Dar ne sudie vogčia nuskintiem bučiniam,
Nuo jų ne kartą juk širdis apjako
Ir už tave, Stasy, gerokai senesniame!*

*Dar ne sudie silkutei, unguriui, nei kumpiui,
Dar ne sudie gerų lėbonių meniškam meniui,
Dar laukia Vilniuje kurortas Valakumpių,
Dar laukia daug Las Vegas vietų linksmesnių.*

*Dar ne sudie, juk vos tik vakar susitikom
Ir negalvojam išsiskirt rytoj, ginkdie!
Visiem šviesiem akimirkų gvazdikam,
Aistrų azalijom, širdžių konvalijom
Dar ne sudie,
Dar ne sudie,
Dar ne sudie!*

Taip kartą buvo... Ir šian dien atsiveikinam tik simbolišku sudiev. Bet iš tikrųjų, Stasy, tu gali sakyti su romėnų poetu Horatiumi:

"Non omnis moriar", nes kol apie tave kalbam ir Tavo poeziją dar skaitom, tai dar ne sudie!..

Bostonas, 1991. VI. 8

šiandien yra vienintelė institucija kuri per palyginus trumpą laiką (dvi savaites) sugeba duoti studentams gerą, aukšto lygio lietuvių kultūros pagrindą.

SEMINARO PROGRAMA

Lituanistikos seminaras yra lietuvių išeivijoje ir ko gero visame lietuviškame pasaulyje unikumas. Tai nėra stovykla, kur yra atostogaujama. Tai nėra kokios studijų dienos, kur yra klausomos paskiros paskaitos. Tai yra kursai, kuriems reikia ruošti, skaityti veikalus, galvoti, rašyti, diskutuoti. Tai yra lietuvių kalbos ir kultūros rekolekcijos, kuriuose dviem savaitėm yra susikaupama ir atsiduodama studijom.

Šiais metais Lituanistikos seminare bus dėstomi devyni kursai. Kiekvienas kursas susideda iš dvylikos paskaitų per kurias sistemingai yra nagrinėjama te-

ma. Dienotvarkė seminare yra tokia: nuo ryto iki vakaro vyksta paskaitos, po pietų yra valandos laisvalaikis, o po vakarienos studentai ruošia namų darbus. Kai kuomet vakarais yra surengiamos trumpos vakarinės programos – būna rodomi filmai, pravedamos diskusijos, suruošiami literatūros vakarai. Seminaro nuotaika yra rimta ir darbinga, bet tuo pačiu ir linksma ir draugiška. Visi viens kitam bando padėti, visų bendras tikslas save lietuviškai tobulinti.

Seminaro programa yra suskirstyta į tris dalis: lietuvių kalba, literatūra ir visuomeniniai mokslai. Studentai užsiregistruoja bent penkiems kursams. Šių metų programa tokia:

Lietuvių kalba

"Lietuvių kalbos gramatikos pagrindai" Skiriamas tiems, kurie jau pamiršo li-

tuanistinę mokyklą išmoktas pagrindines kalbos taisykles, arba tiems, kurie neturėjo progos jų išmokti. Mokomasi linksniuoti, asmenuoti, laipsniuoti, taisykliai vartoti linksnius.

Lietuvių kalbos kultūra" Tėvas Juozas Vaišnys S.J. Taikomas stipriau lietuvių kalbą valdantiems. Šis kursas pašalina išeivijoje įsigalėjusias rašybos, skyrybos ir kirčiavimo klaidas.

"Dalyviai" Prof. Antanas Klimas iš Rochesterio. Mokomasi kaip vartoti lietuvių kalboje esančius 13 dalyvių.

"Vertimo praktika" Prof. Violeta Kelertienė. Vertimų atlikimas iš lietuvių į anglų kalbą. Kursas ypač vertingas tiems, kurie norėtų važiuoti į Lietuvą vertėjauti.

Lietuvių literatūra

"Lietuvių išeivijos poezija" Prof. Viktorija Skrupskelytė. Išeivijos poezijos apžvalga nuo 1945 metų iki 1980 dešimtmečio kūrinių. Ypatingas dėmesys skiriamas Aisčio, Bradūno, Mackaus, Niliūno, Radausko, Sutemos kūrybai.

"Naujausia lietuvių novelė" Prof. Ilona Gražyte Maziliauskienė. Bus skaitomos ir nagrinėjamos šešios per pastaruosius keletus metus parašytos novelės. Jų tarpe Gavelio, Almeno, Granausko, Kondroto, ir Ivanauskaitės.

Visuomeniniai mokslai

"Lietuvių socialinis ir kultūrinis vystymasis Amerikoje" Prof. Aleksandras Gedmintas. Antropologinių požiūriu bus aptariama lietuvių išeivių socialinis įsikūrimas Amerikoje, kreipiant ypatingą dėmesį į "pirmosios bangos" lietuvių ateivius.

"Lietuvių kultūros atgimimai" Prof. Vytautas Kavolis. Kursas apie tris Lietuvos atgimimus: XVI am- (Nukelta į 10 psl.)

1991 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje
19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs – Šiluvos Atlaidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis

Smulkesnės informacijos ir lankstinukams, kreipkitės į

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4 Newton, MA 02164
Tel. 617-965-8080 Fax 617-332-7781

DOOR TO DOOR

PARCEL SERVICE TO

UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW

• Money • We send parcels with used and new clothing
• Car sales • minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT
• Flower delivery • Standard food parcels - regular and express

BY: INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212
Tel. (716) 894-9880

TREMTIS – LIETUVIŲ TAUTOS TRAGEDIJA

Kaip reikia vertinti tremtinių atsiminimus?

-2-

Taip pat nepamirština, kad daugelis atsiminimų rašyti nors ir ne lageryje, bet ir ne dvasinio komforto būsenoje. Rašyti dažniausiai net negalvojant apie viešą jų spausdinimą. Todėl manome, kad atsiminimus turime priimti tokius, kokie yra. Tiek kentėjęs ir žemintas žmogus turi teisę būti kategoriškas tos sistemos, tos santvarkos, tos valdžios atžvilgiu, kuriai esant jis patyrė fizinį ir dvasinį išniekinimą. Kita vertus, kažin ar gali žodžiai būti per stiprūs apibūdinti tam teroro ir genocido laikotarpiui. Galiausiai reikia pripažinti ir tai, kad buvimas valdžioje, darančioje blogį, kartu yra ir dalyvavimas tame blogyje. Todėl atsiminimuose pasitaikantis tuometinės valdžios atstovų, gal tiesiogiai ir neskatinusių teroro, griežtesnis vertinimas negali būti laikomas šmeižikišku ar neteisėtu.

Vienintelis kriterijus, kurio stengsimės laikytis rengdami ar atrinkdami spaudai atsiminimus, – jų moralinis švarumas. Reikia pasakyti, kad iš komisijos sukaupų atsiminimų iškyla ypatingo dvasinio tvirtumo ir moralinio vientisumo asmenybės.

Suprantama, kai kada gali tekti atsiminimus trumpinti, šalinti itin ryškius pasikartojimus. Tokiu atveju aiškiai ir konkrečiai apibūdinsime, kas ir kaip padaryta. Esminė nuostata – pateikti autentiškus tekstus, minimaliai kalbiniu požiūriu paredaguotus. Ne vienu atveju tai jau yra palikimas, ir taip į jį reikia žiūrėti. Tai ne mokslinis leidimas, išsamių komentarų negalėsime parengti. Žinome dalykus – pavardes, vie tovardžius ir pan. – stengsimės suvienodinti. Tačiau, matyt, liks ir tam tikrų įvairavimų, gal ir apsirikimų. Tas pats ir su leksika: lietuvių kalba neturi nusistovėjusio kalinių žargono, ir būtų neleistina įvairius tos srities "terminus" pernelyg lietuvininti. Paliksime tai daugiau pačių autorių išmonei.

Mūsų tikslas – iškelti į viešumą kuo daugiau, kuo įvairesnių ir kuo autentiškesnių atsiminimų. Tik tokiu būdu galės susidaryti išsamesnis ir visapusiškesnis tremties ir apskritai to laikotarpio socialinės ir dvasinės tikrovės vaizdas.

Nemaža atsiminimų išleista užsienyje. Manome, kad juos tikslinga pakartoti ir Lietuvoje. Kiek kitokia tremtis buvo lietuvių trauki-

masis į Vakarus baigiantis karui. Todėl ateityje planuotume skelbti atsiminimų ir iš šitos tremties.

Be atsiminimų, kaupiasi ir kita tremties medžiaga: laišakai, Sibiro dienoraščiai, nuotraukos, poezija. Apskritai, neprasminga nusištatinti griežtas ribas, atbundanti tautos dvasia gali iškelti visiškai netikėtų su tremtimi susijusių dalykų – čia tiek daug kas užmiršta, nutylėta, sufalsifikuota. Tikslas vienas – kuo daugiau tiesioginių tremties paliudijimų. Šitaip geriausiai pagerbsime tautos kankinius. Šitaip praplėsime savo minčių ir jausmų erdvę. Tik šitaip ir savo kultūros istoriją susirankiosime – juk daugybe gijų gijelių jinai tįsta per Sibirą, daugybė ten ir nutrūksta, ir tik atsiminimai gali ne vieno kultūros, mokslo vyro biografiją užbaigti. Tikime, kad tai bus ir paskatinimas dar tylinčiams prabilti, atsiminti, liudyti.

Pirmoji bibliotekos knyga – Vlodo Vyšniūno "Šiaurės eskizai" – pateikiama be kupiūrų ir taisymų, tik su labai nedideliais kalbos redagavimais. Tai paties autoriaus laisvai darytas tarsi "trumpasis kentėjimų sąvadas", gal todėl kiek labiau apibendrintas. Turime ir gerokai platesnį atsiminimų variantą "Penktasis pragaro ratas". Jei padidės mūsų leidybinės galimybės, gal ateityje galėsime paskelbti ir šiuos atsiminimus.

AUTORIAUS ŽODIS SKAITYTOJAMS

Nebarkite manęs, kad ne sugebėjau perteikti visų Stalino lagerių baisumų. Vargu ar tai įmanoma, nors būčiau rašęs ne rašalu, o krauju ir ašaromis. Aš gerai ži-

nau, kad niekas negali pabuvoti kito žmogaus kailėje, žmogaus, vos išsigelbėjusio iš bado mirties agonijos, išsekinto iki visiško bejėgiškumo ir verčiamo numirti ne lovoje, o dirbant nepakeliamus katorginius darbus. Neperduosi net tam, kuris pats visa tai patyrė.

Po pamaldų už a.a. Juozą Urbšį, Marquette Parke, Chicagoje, jaunimas neša vainiką, kurį padėjo VLIKo pirm. Dr. K. Bobelis, ALT pirm. G. Lazauskas, LB. atstovė Jasaitienė ir Laikinosios vyriausybės atstovas M. Mackevičius

Aš prisiminiau tik keletą epizodų iš to, ką teko išgyventi pirmaisiais metais mažyčiame Šiaurės lageryje, dar nežinant, kad yra tūkstančiai baisėnių už tą, kuriame egzistavau.

Parašiau šiek tiek ir apie mintis, kurios ne tik slėgė mus, bet ir gelbėjo nuo pavojaus pavirsti vien tik darbiniais gyvuliais ir dvasios eunuchais. Aišku, ne visi galvojo taip, kaip aš. Kiti svarstė kitokias problemas. Tačiau visi tvirtai tikėjome, kad nežmoniškai Stalino vergijai ateis galas.

"Šiaurės eskizus" parašiau beletristiniu stiliumi, nors juose nėra nieko išgalvoto. Asfaltito kasyklos buvo mano katorgos debiutas,

baigtis blogai ne tik jų autoriui, bet ir paminėtiems asmenims.

Visa kita iki smulkmenų yra skaudžiai tikra. Gal kai kas pasirodys nereikšminga, tiesiog neverta minėti toje siaubingoje tragedijoje. Tačiau aš nesutinku: tie epizodai kadaise sukėlė žmogiškas emocijas, kurios negalėjo neturėti reikšmės vergais paverstų jaunuolių gyvenime. Man tada buvo 24 metai, maždaug tokio pat amžiaus buvo ir dauguma likimo draugų. Mes nepaprastai troškome gyventi žmonišką gyvenimą.

Jaučiuosi kaltas, kad atmintis neišsaugojo mirusiųjų pavardžių. Prisimenu tik Bumšą... Bet turiu pasiteisinti: beveik metus iš-

buvau gyvu lavonu, o tokioje būklėje žmogus daug ko nebepajėgia.

Dėdinas ir Tarutis – tai vienintelės netikslios pavardės šiuose atsiminimuose. Matau jų veidus, o pavardžių niekaip negaliu prisiminti. Autentišką Taručio pasakojimą apie 1941 m. rinkimus, jų vietą ir rezultatus, deju, primiršau. Bet jie buvo be galo panašūs į tais pačiais metais vykusius analogiškus rinkimus kitame Lietuvos krašte, kur balsavimo komisijos pirmininku teko

būti man asmeniškai. Ne nuostabu, jog apie juos neužmiršau, nors praėjo 47 metai. Tada jie sukrėtė mane, devyniolikos metų jaunuolį, iki pat sielos gelmių. Jei anoji šlykšti klastotė nebūtų įvykusi mano akyse, nebūčiau galėjęs patikėti tuo, ką darė valdžia. Mūsų išauklėjimas tuo metu dar trukdė iki galo suprasti Stalino satrapų veidmainystę ir staigų nužmogėjimą. Nebeprišmindamas 1948 m. likimo draugo paminėtos balsavimo apylinkės pavadinimo ir balsavimo rezultatų, jo pasakojimo turinį pakeičiau analogiškais, gerai man žinomais faktais.

Būsiu laimingas, jei mano eskizai padės tų baisių nemačiusiai kartai pamilti teisybę, kovoti už ją ir niekados neploti šventų idėjų skraistėmis prisidengusiems niekšams, nesvarbu kokius postus jie beužimtų.

55 sv. MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE:

cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniniai ir t.t. \$95.-

ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dėžutėse, gėlės, \$65.-

TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
1-312-436-7772

Vilkauskas vyskupas J. Žemaitis su a.a. Juozo Urbšio giminaitėmis B. Mašiotaitė – Kronienė ir jos mama. Kairėje: inž. P. Narutis, pravedęs Chicagoje minėjimą

G. Žukausko nuotr.

MEČYS MACKEVIČIUS – ŽYMUSIS JUBILIATAS

J. Žygas

Gal geriau tiktų pasakyti, kad buvo du garbingi jubilatai. Dar taip neseniai Faustina Mackevičienė minėjo savo 80-tąsias metines. O šiek tiek vėliau Mečys 85-rių metų jubiliejų. Apie jį tektų kiek plačiau parašyti, kadangi jis yra vienas iš paskutiniųjų mohikanų. Iš 1941 m. laikinosios Lietuvos vyriausybės narių, tik trys tebėra gyvi likę, būtent: architektas Vytautas Landsbergis – Žemkalnis, prof. Mečys Mackevičius ir prof. dr. Adolfas Damušis.

Jis gimė 1906 m. balandžio mėn. 14 d. Savičiūnų kaime, Antalieptės vls., Zarasų apskr. Baigęs Zarasų progimnaziją 1926 m., toliau mokėsi Pavasario suaugusiųjų gimnazijoje Kaune ir 1936 m. baigė VDU teisių fakultetą. Mečys Mackevičius nuo pirmųjų studijų metų įsijungia į organizacinę ir politinę veiklą. Baigęs teisių fakultetą, tolimesnes studijas tęsė Freiburge ir Paryžiuje. Čia tenka pastebėti, kad baigęs progimnaziją, tolimesnio mokslo siekė savo paties pastangomis.

To meto studentija Lietuvoje nestovėjo gyvenimo nuošalėje, bet aktyviai dalyvavo visuomeninėje ir politinėje veikloje, veikė ideologinėse srovėse. Tad ir jubilatas neliko, tik gyvenimo srovės stebėti, bet pats metėsi į veiklos sūkurius. Žinoma, būtų buvę patogiau sia, tai plaukti pasroviui. Bet tai neatitiko jubilato būdai. Tad jis buvo aktyvus studentų varpininkų eilėse. Tokiu ir išliko, visuomet ištikimas dr. V. Kudirkos idealams. Politiniai vandens visuomet buvo pavojingi, kurie jais plaukė žinojo, kad jų laukia ir pavojai. Laivas galėjo būti apversstas, arba ant seklumos užneštas. Jubilatas tai asmeniškai patyrė. Ryšium su Suvalkijos ūkininkų streiku jis buvo suimtas ir laikomas Marijampolės kalėjime. Dar studijų metu aktyviai įsijungė į spaudą. Bendradarbiavo visoje eilėje laikraščių: Lietuvos ūkininke, Varpe, Lietuvos žiniose, Ne priklausomoje Lietuvoje, Naujienose ir daugelyje kitų periodinių leidinių. Išėjimojoje buvo Lietuvių Enciklopedijos ir Mykolo Slezevičiaus monografijos bendradarbis.

Būdamas aktyvus politinėje veikloje, tokiu pasiliko ir kraštą priešams okupavus. Tad negalėjo likti jų nepastebėtas. Todėl jau 1940 m.

buvo areštuotas ir laikomas Kauno kalėjime. Karui prasidėjus, netrukus sukiolo ir lietuviai. Tam atvejui buvo slapta rengiamasi. Pagal anksto parengtus planus, pačioje sukilimo pradžioje, paėjo paralyžuoti Kaune telefoninius ryšius, rusų pasipriešinimas – paralyžuotas. Užėmus Kauno radijo stotį, 1941 m. birželio 23 d. 9 val. aktyvistų igaliojimo Leonas Prapuolenis, paskelbė nepriklausomos Lietuvos atstatymą ir laikinosios vyriausybės sudarymą. Sudarius laikinąją vyriausybę Mečys Mackevičius buvo joje teisingumo ministru.

Laikinosios vyriausybės veiklą suspendavus, buvo sudaromas naujas kabinetas; gen. P. Kubiliūnas paskvietė M. Mackevičių teisingumo tarėjo pareigoms. Jis sutiko tas pareigas laikinai eiti – nes kas nors turėjo jas eiti. Vokiečiams pradėjus vykdyti lietuvių mobilizaciją, kilo visuotinas pasyvus pasipriešinimas. Jų saugumas išaiškino ir žinojo, kad ir aukštuosiuose postuose buvusieji, ejo kartu su tauta. Vokiečiai matydami, kad jų planai supliuško, pradėjo plataus masto inteligentijos ir vadovaujančių asmenų areštus. Jų tarpe buvo ir M. Mackevičius. Vadina mieji "įkaitai", buvo nuvežti į Stuthofą stovyklą. Joje jis buvo 1943-45 m., iš jo grupėje buvusių 47 lietuvių, 16 mirė badu ir įvairiomis ligomis.

Karui pasibaigus, įsijungė į tremtinių gyvenimą. Pradėjus organizuoti Pinneberge Pabaltijo universitetą, įsijungia į profesūrą. Bet valstiečių liaudininkų vadovybės šaukiamas, palieka universitetą ir vyksta į Reutlingeną, kur prisideda prie VLIKo veiklos. Atvykus jam į Ameriką, mes vėl jį randame lietuviškoje veikloje. Dalyvauja: JAV LBnės apygardos organizacinio komiteto Chicagoje nariu, Lietuvos teisininkų darbo centro valdybos nariu. Stipriai reiškėsi lietuviškoje spaudoje. Ir dabar dar nesėdi minkštasuolyje, bet abu dalyvauja beveik visuose lietuviškuose renginiuose. Tokia yra jo gyvenimo ryškėnių bruožų santrauka.

Tad ir nenuostabu, kad gegužės 29 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, susirinko didelis būrys jo vienminčių, draugų ir gerbėjų. Dalyvavo apie 90 svečių, tai vis mūsų politinės ir lietuviškos veiklos žmonės. Svečiams pasiūnėdavus, apši-

lus ir prie gražiai papuoštų stalų susėdus, pokylio vadovavimui buvo pakviestas dr. Leonas Kriaučeliūnas. Jis turi daug humoro ir kaip sakant: "jam žodžio pirkti nereikia". Invokaciją sukalbėjo klebonas kun. J. Kuzinskas, kuris, pasirodo yra jubilato giminaitis. Svečius pasveikino jubilato gyvenimo draugė Faustina. Besivaišinant, tostus keliant ir sveikatos linkint, vyko sveikinimai. Kuriuos, kaip jau buvo minėta, taikliai žodžiu pravedė dr. L. Kriaučeliūnas. Sveikintojų eilė buvo ilga, kurią pradėjo jubilato senas draugas Vyt. Bildušas, po jo kalbėjo dr. A. Damušis, laikinosios vyriausybės

bės vardu, dr. K. Ambrozaitis, 1941 m. sukilimo organizatorių vardu ir P. Narutis, Stuthofą konc. stovyklos kalinių vardu. Tai buvo vis sveikinimai tų, kurie ejo tuo pačiu kovos ir kentėjimų keliu. Po jų sekė sveikinimai draugų, kaimynų ir gerbėjų. Trumpu žodžiu sveikino dr. P. Kisieliūnas, po jo nuotaikingai dalbėjo dr. A. Ruibienė, svarių žodžių prisidėjo Br. Nainys, Pasaulio Lietuvio redaktorius, jį pasekė dr. Vaclo. Šaulys, kuris sveikino draugų vardu, o draugių ir kaimynų vardu sveikinimus ir linkėjimus perdavė Irena Kriaučeliūnienė. Maloniausias sveikimas tai buvo Audriaus

Vikto, sukaktuvininko anūko, kuris savo ir vaikų vardu perdavė sveikinimus.

Sukaktuvininkas padėjo visiems dalyvavusiems ir jį pagerbusiems. Prisilaukiant kultūringo renginio nuotaikos, buvo ir meninė dalis, kurią atliko Vilniaus operos solistė Gražina Apanavičiūtė akompanuojant Sauliui Palioniui (vilinečiui). Solistė buvo šiltai priimta ir nepagailėta jai katučių. Taip buvo paminėta nusipelnusio žmogaus, garbingo amžiaus sukaktis.

MĖSOS PRODUKTAI aukščiausios kokybės pristatomi į namus

LIETUVOJE: medžioklinės
dešrelės, palendvica, dešros
ir kt. \$95.-

Mažesnis siuntinys \$68.-
TRANSPAK, 2638 W. 69th
St., Chicago, IL 60629.
1-312-436-7772

IEŠKOME PIRKTI

RUSŲ MENINIUS IŠDIRBINIUS IŠ 1920,
1930 AR 1940 METŲ.
TAI ĮVAIRIOS PLAKATAI POPIERIJE, DIRBINIAI
AUDINIUIOSE, MEDYJE AR METALE.
SAUKTI PIRMAD-PENKTADIENIAIS
TARP 8 AM-5 PM TELEF. 398-8600

(23-26)

KARGO Į LIETUVĄ!

Drabužiai, maistas, vaistai
MUITO NĖRA, KIEKIS NERIBOTAS
Pristatome į namus pigiausiomis kainomis.
Siuntinius mums siųskite paštu arba UPS.
RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI
su pristatymu į namus 22 svarai – tik \$ 80
ATLANTA IMPORT – EXPORT
2719 W. 71 th St. Chicago IL. 60629
(312) 434-2121

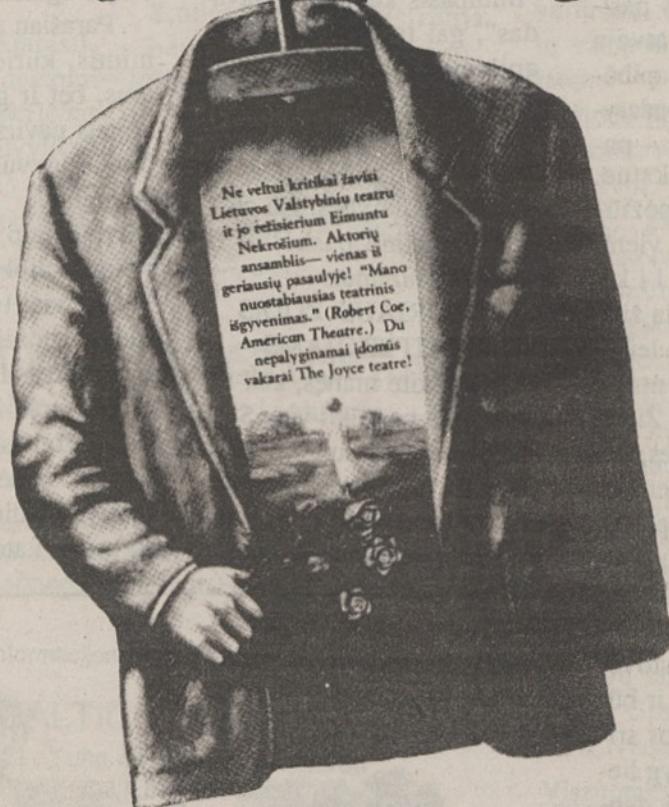
(24-32)

PASKUTINĖS SAVAITĖS!

The Joyce Theater ir Lincoln Center Theater pristato du scenos veikalus iš Vilniaus

Lietuvos Valstybinis Jaunimo Teatras

DĖDĖ VANIA & KVADRATAS

“NUOSTABU!”

— Los Angeles Times

Spektakliai lietuvių kalboje; vertimas į anglų kalbą vyksta tuo pačiu metu. Ausinės— veltui.

Dėdė Vania- Birželio 25-30 Kvadratas- Liepos 2-7

Tvarkaraštis: antrd.-penktd. 8 v.v. šešt. 2 v.p.p. ir 8 v.v. sekmd. 2 v.p.p. ir 7:30 v.v.

Bilietai: \$30 20 ar daugiau asmenų grupės gauna 20% nuolaidą, \$24

JOYCECHARGE 212 242 0800

THE JOYCE THEATER 175 EIGHTH AVE. AT 19TH STREET, NEW YORK, NY 10011

"The Annenberg Center" Filadelfijoje pristato Lietuvos Valstybinį Jaunimo Teatrą su spektakliais:
"Dėdė Vania" — liepos 10 ir 11 d., "Kvadratas" — liepos 12 ir 13 d.
Informacijai kreiptis: The Annenberg Center, tel. 215-898-6791.

LIETUVA PO 45 METŲ

Genovaitė Dumčiūtė – Breichmanienė

lauko: nei medelių, nei krūmokšnių. Suprantu, kad tai centrinė visos Lietuvos elektrinė. Čia gyvena tautojai ir darbininkai, susiję su elektros gamyba ir jos pasiskirstymu.

Privažiuojame Kauno mares. Tai yra Nemuno užtvanka paversta didoku ežeru. Greitai pasirodo ir pirmieji Kauno priemiesčių namai. Pravažiuojame buvusią Vileišio aikštę kurioje 1937 m. birželio 27-29 dienomis vyko šokių – dainų šventė. Dabar ji man atrodo daug mažesnė. Spėju, kad mano akys yra pripratusios

matyti daug didesnes aikštes, pastatus, o gal pačioje ankstyvoje jaunystėje matytos vietos ar įvykiai paliko apgaulingai išpūdingą vaizdą.

Mūsų šoferis sustoja, ir nuo kalno turime progos pasigrožėti Kauno vaizdu. Aiškiai matome Igulos bažnyčią (dabar vitražų ir skulptūrų muziejus), o tada jau lengvai Laisvės Alėja atkeliaujame iki senamiesčio, Vytauto bažnyčios, Katedros. Rotušės ir kitų pastatų, gyvai išlikusių atmintyje.

Pravažiuojame gražius Kipro Petrausko namus – muziejų. Čia pat už posūkio Ažuolyne Kūno Kultūros instituto Rūmai. Aikštėje prieš juos veikia fontanas, virš kurio iškilusi trijų gracingų merginų skulptūra. Prie pat K.K. Rūmų naujai

pastatytas studentų bendrabutis. Čia pat sporto halė, stadionas. Ir mano daug valandų čia plaukiojau. Jau čia pat ir Montvilos alėja – mūsų kelionės tikslas.

Giminės sutinka su rožių puokštėmis. Kai kuriuos iš jų matau pirmą kartą, nes tai vyro giminės, bet greitai užsimezga nuoširdi kalba ir liejasi prisiminimų daugybė. Vaisina jie kaip tik įmanydami. Ilgai kalbamės, o jie vis džiaugiasi, kad geru laiku atvažiavome, nes jau nebereikia eiti į lauką ar parką, jeigu nori atvirai pasikalbėti.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Lietuvių mokslininkų grupė Chicago O'Hare aerodrome birželio 5 d. grįžusi iš 7-jo Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo Lietuvoje. Su jais kelionių biuro savininkė Birutė Zalatorienė, kuri tvarkė vykstančiųjų kelionės reikalus.

Ed. Šulaičio nuotr.

**Visi, kurie skelbiasi Dirvoje
niekad nesigaili**

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

3001 W. 59th Street • Chicago, IL 60629 • (312) 471-3900

Santrumpos: atm.jn.=atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio-aukotojas, jm.=įmokejo, asm.=asmuo, suma po pavardės=įrašų iš viso.

1991 m. kovo mėn.

- 2 X \$10 Palionienė Sofija, \$185; Tiškų šeimos atm.jn., \$435.
- 4 X \$20 Amer. Liet. Inžinierių ir Architektų S-ga, Bostono Skyrius, \$220; Bartašius Kazys ir Ida, \$2,520; Mykolaitis Stasys ir Veronika \$120; Strasdas Zigmas ir Marta, \$140.
- 1 X \$22 Vydas Emilija atm.jn., \$22.
- 4 X \$25 Ambrazieus Vincas atm.jn., \$605; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$625; Petrauskas Steponas atm.jn., \$440; Tomkutė Milda, \$125.
- 1 X \$30 Noreikienė Marija, \$400.
- 2 X \$40 Dariaus ir Girėno Lit. Mokykla, \$1,430.72; Kontautas Jonas ir Elena, \$765.
- 10 X \$50 Bandzevičius Kazimieras ir Ona (mirusi), \$1,550; Anytas Jonas atm.jn.: Anyslėnė Adelina, \$455; Gurėnas Bronius ir Marija, \$1,400; Jakštas prof. dr. Juozas atm.jn.: Mažiulis A., \$130; Kizis Marija atm.jn.: Ankudas Marija, \$50; Krasauskas kun. Rapolas, \$225; Mačiulis Kostas ir Lillian, \$150; Vaišnys Juozas ir Elona, \$1,000; Valaitis Jonas ir Irena, \$150; Zalubas Romualdas, \$325.
- 1 X \$55 Šimonis Jonas ir Marija, \$500.
- 1 X \$60 X, \$160.
- 37 X \$100 Baksys Bronius, \$400; Baras Pranas ir Vincenta, \$400; Burneikis kun. Jonas atm.jn.: Morkūnas prel. Simonas, \$100; Chalmeta Alberto ir Lucina, \$100; Cukuras Antanas atm.: Cukurienė Janina, \$200; Čyvas kun. Matthew, \$2,700; Degutienė-Taunytė Arūnė: Kamantas Vytautas, \$100; Degutis Arūnas: Kamantas Vytautas, \$100; Degutytė Indrė: Kamantas Vytautas, \$100; Gary Simon ir Betty, \$200; Karoblis dr. Vytautas ir Antanina (mirusi), \$8,200; Klova Vincas, \$3,800; Kontautas Feliksas, \$350; Kontrimas Bagdonas atm.jn.: Shatas R. O. ir G. M., \$100; Kuncaitis Juozas (miręs) ir Elena, \$1,750; Lithuanian-American Social Club of Spring Hill Florida, \$100; Lockwich Anne M., \$100; Lukienė Liusė Regina atm.jn.: Lukas Jonas, \$1,085; Marks Janina, \$500; Marma Benadas atm.jn.: Naumanas Ona, \$325; Milvydas Juozas atm.jn.: Milvydienė Marija, \$400; Norris Nina, \$300;

1991 m. kovo mėn. - tęsinys

- Pabedinskienė Bronė atm.jn.: Pabedinskis Kazys, \$1,000; Paskus Alfred atm.jn.: Paskus John, \$100; Pelešynas kun. Steponas atm.jn.: Morkūnas prel. Steponas, \$100; Petronienė Rozalija, \$100; Petukauskas Vladas ir Albina, \$100;
- Pileckas Anthony, \$100; Rociūnas Vacys ir Ona, \$500; Sereičikas Feliksas ir Eleonora, \$300; Šlajus Juozas ir Bronė, \$600; X, \$1,300; X, \$200; Yesukevich Mary, \$100; Wright Keblerytė Genovaitė: Keblerytė Anelė, \$100; Žitkus kan. Kazys atm.jn.: Morkūnas prel. Simonas, \$100.
- 1 X \$125 Makutėnas Kunigunda atm.jn.: Lithuanian-American Society \$100, Peters Edward \$25, \$145.
- 2 X \$150 Piešinis Alfonsas atm.jn.: Turkevičienė Teresė, \$150; Vyšniauskas Jonas, \$800
- 1 X \$152.96 Stukas Albinas, \$300.
- 7 X \$200 Aidukas Antanas ir Juzė, \$800; Ambražiūnas Adomas ir Eugenija, \$600; Cibas Edmundas atm.jn.: Cibas Stanislaiva, \$1,210; Gaižauskas Bronius ir Kleopa, \$800; X, \$1,200; Židžiūnas Vladas ir Marija, \$1,000; Simaitis kun. Kazimieras, \$1,600.
- 2 X \$250 Jankauskas Pranciškus ir Kazimiera atm.jn.: jm. duktė, \$1,500; Rimkus dr. Kazimieras ir Aldona, \$2,100.
- 3 X \$300 Klorys Petras ir Jadvyga, \$1,000; Remienė Marija, \$2,300; Zubrickienė (Kregždytė) Agutė atm.jn.: Kredys Juozas, \$300.
- 1 X \$400 Stančikas Bronius ir Mikalina, \$1,000.
- 2 X \$450 Landsbergis prezidentas Vytautas: suvažiavimo dalyviai, \$450; Sladkevičius kardinolas Vincentas: suvažiavimo dalyviai, \$450.
- 5 X \$500 Didžiulis Vytautas ir Jadvyga, \$1,500; Russas Jokūbas ir Pranciška atm.jn.: Russas Alfred V., \$2,500; Tamulienė Ružena atm.jn.: Svotelis A. ir M. \$100, Anytas J. ir D. \$50, Svotelis R. ir I. \$50, Kummell L. \$30, Karaitis V. ir G. \$25, Kavaliūnas D. ir L. \$25 ir 13 kt. asm., \$500; Vilutis Mr. and Mrs. Matt, \$500; Žitkus Edvardas atm.jn.: Žitkus Pranas ir Janina, \$2,300.

- 1 X \$670
- 1 X \$800
- 1 X \$925

- 2 X \$1,000

1991 m. kovo mėn. - tęsinys

- 1 X \$4,000 Šuopys Jonas ir Elfriedė, \$11,000.
- I š viso \$20,119.96

1991 m. balandžio mėn.

- 1 X \$5 Reventas Antanas atm., \$1,530.
- 1 X \$8 Navickienė Natalija, \$108.
- 1 X \$20 Charles Thomas, \$20.
- 2 X \$25 Matasavage Vincent, \$125; Santvaras Stasys atm.jn.: Augonis Stasys, \$25.
- 1 X \$35 Šnapštys Marijonas atm.: jm. 3 asm., \$1,037.
- 6 X \$50 Landsbergis prez. Vytautas: Kilius Povilas, \$500; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: Vl. Kulpavičius ir O. Statkus atminimui, \$7,000; Punkris Edvardas atm.jn.: Punkris Marijona, \$550; Sladkevičius Kard. Vinčtas: Kilius Povilas, \$500; Urbutis Algimantas ir Dalia, \$250; Žygas Juozas, \$250.
- 1 X \$80 Armalis Adolfas (miręs) ir Genė, \$1,200.
- 1 X \$90 Čyvas Juozapas atm.jn.: Čyvienė Genė, \$290.
- 16 X \$100 Binkis Edvardas ir Anastasia, \$100; Čibiras kun. Kristapas atm.jn.: Čibiras Jeronimas, \$100; Eringis Vytautas ir Ona, \$100; Joncienė Jusefa, \$100; Juozapavičius Stasys, \$200; Kasa Lithuanian Federal Credit Union (St. Petersburg), \$650; Kulbokas Vladas ir Veronika, \$800; Mačionis Antanas ir Irena, \$500; Radvenis Gallė Ona, \$100; Reikenis Richard, \$100; Slavinskas Eugenijus ir Irena, \$100; Toliušis prel. Kazimieras, \$200; Toliušis Tadas atm.jn.: Toliušis prel. Kazimieras, \$200; Urbonas Aleksas ir Bronė, \$200; Urbonas Vacys ir Stasė, \$1,200; Urbšaitis Jonas atm.jn.: Urbšaitis Kazys ir Stasė, \$100.
- 1 X \$112 Dambrava Gintaras ir Pamela, \$112.
- 2 X \$125 Jančiauskas Povilas ir Stasė, \$875; Pažiūra Llonginas atm.: Pažiūraitės Austė ir Gintė \$100, Kutkus Vytautas \$25, \$225.
- 1 X \$145 Strijauskas Jonas atm.jn.: Strijauskienė Adelaida, \$250.
- 10 X \$200 Aleksonis Tadas ir Česlova, \$300; Asanavičiūtė Loreta atm.jn.: Adienė Julija \$100, Bogušas Teklė \$100, \$200; Gelažius Vladas ir Marija, \$400; Gerulis kun. Eugenijus ir Valė, \$410; Krasauskas Mečys ir Elena, \$1,800; Liaukus Justinas ir Elena, \$3,700; Lungys Steponas atm.jn.: Lungienė Emilija, \$445; Mikaila Jurgis ir Regina, \$1,400; Stanelis Pranas ir Stasė, \$1,200; Toliušis Andrejus atm.jn.: Toliušis prel. Kazimieras, \$200.
- 2 X \$300 Gruzdis Antanas ir Vanda, \$1,500; Janušauskas Vladas, \$300.
- 2 X \$500 Jankauskas Pranciškus ir Kazimiera atm.jn.: duktė, \$2,000; Rask-Raščiauskas Walter, \$500.
- 1 X \$795 Jankūnas Kazimieras atm.: Covalsky dr. Bernard \$200, Bitėnas Rimas \$50.

1991 m. balandžio mėn. - tęsinys

- Čiurlys Kazys \$50, Lanys Petras ir Ona \$50, Stukas Albinas \$50, Vėblaitis Julius ir Irena \$50, Audėnas Vladas \$40, Skripkus dr. Stasys \$40, Budnikas Vaclovas ir Ona \$30, Lukas Bronė \$30, Šilas Bruno \$25 ir 9 kt. asm., \$1,195.
- 4 X \$1,000 Kašuba Angelė atm.: Kašuba Antanas, \$2,000; Peters Bronislava, \$1,100; Vaitaitis Henry Vytautas, \$1,000; Vaitaitis Kostas ir Karolina atm.jn.: Vaitaitis Henry, \$1,000.
- I š viso \$11,090.00

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1991.IV.30 pasiekė 5,246,971 dol. Gautomis palūkanomis parėmė Lietuviai švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 2,787,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 1,536,834 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL."

Visi remkite Lietuvių Fondą nes gautomis palūkanomis remiama lietuviybė.

TRUMPA RINKIMŲ ANALIZĖ

Pranas Joga

JAV Lietuvių Bendruomenės XIII tarybos rinkimai jau istorija. Nors trumpai, pažvelkime į rinkimų rezultatus.

Rinkimų	Balsuotojai			Išrinkta	
Apygarda	1988	1991	Skirtumas	1988	1991
Bostono	496	542	+ 46	5	5
Connecticut	471	540	+ 69	4	5
Floridos	579	516	- 63	4*	5
Michigano	553	469	- 84	5	5
New Jersey	368	285	- 83	3	3
New Yorko	643	501	- 142	6	5
Ohio	391	555	+ 164	4	5
Pietryčių	535	633	+ 98	5	6
Vakarų	534	459	- 75	5	5
Vidurio Vakarų	1976	1661	- 315	19	16
Viso	6546	6161	- 385	60	60

* Floridos rinkimų apygarda neturėjo pakankamai kandidatų.

Tarybos narių skaičius padidėjo Connecticut, Floridos, Ohio ir Pietryčių rinkimų apygardose. Sumažėjo New Yorko ir Vidurio Vakarų rinkimų apygardose. Į XIII tarybą išrinkta 24 moterys ir 36 vyrai. Iš 60 išrinktų tarybos narių 22 dalyvavo XII taryboje.

Be 60 rinktų narių, į JAV LB tarybą eina visų 10 apygardų pirmininkai. Šiuo metu Vakarų apygardos pirmininkė yra kartu ir rinkta tarybos narė. Taigi, XIII taryboje 69 asmenys turi balsavimo teises.

Tarybos nariai pagal amžių:

21-30 metų	11 asmenų
31-40 metų	12 asmenų
41-50 metų	13 asmenų
51-60 metų	14 asmenų
61-70 metų	4 asmenys
71-80 metų	6 asmenys

Jauniausias tarybos narys yra 23 metų amžiaus ir vyriausias 77 metų.

Pagal profesijas: 11 inžinierių; 9 mokytojai; 8 dirba vadovo darbą; po 6 gydytojus ir prekybinės srities specialistus; 5 tikslųjų mokslų specialistai; 3 universitetų profesoriai; po 2 dvasiškius, teisininkus, tarnautojus; po 1 visuomenininką, studentą. 4 asmenys nenurodė savo specialybių.

JAV LB XIII taryboje matome amžiaus ir specialybių įvairovę.

Gal kas nežino kokios yra JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narių pareigos? JAV LB IR ĮSTATŲ IR TAISYKLIŲ 19 skyriuje sakoma:

JAV LB Taryba:

- nustato JAV LB veiklos kryptį ir veiklos būdus;
- prima ir keičia JAV LB įstatus bei JAV LB taisykles;
- renka trejiems metams JAV LB Krašto valdybos pirmininką ir tvirtina JAV LB Krašto valdybos narius;
- renka JAV LB Garbės teismą ir JAV LB Kontrolės komisiją;
- tvirtina JAV LB Krašto valdybos pateikiamas JAV LB Krašto valdybos ir institucijų sąmatas, veiklos pla-

nus, finansines apyskaitas ir kasmet išklauso JAV LB Krašto valdybos bei institucijų veiklos pranešimus; f. tvirtina JAV LB Kontrolės komisijos aktus; g. nustato tautinio solidarumo įnašų dydį ir jų paskirstymą; h. nustato JAV LB atstovavimo būdą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime; i. sprendžia kitus JAV LB įstatuose ir taisyklėse nurodytus reikalus.

Kaip matome, JAV LB Tarybos pareigų sąrašas yra gana ilgas. Norint tinkamai atlikti visus darbus yra svarbu, kad JAV LB tarybos nariai domėtųsi ir dalyvautų savo apylinkių ir apygardų JAV LB veikloje. Pati svarbiausia pareiga yra aktyviai dalyvauti visuose JAV LB tarybos suvažiavimuose.

...

KELIAM ATLYGINIMAI, BET IR PREKIŲ KAINOS

Per Vilniaus radiją pranešta, kad nuo liepos mėn pradžios tarnautojams ir darbininkams bus pakelta atlyginimai 30%, o prekių kainos bus pakeltos tik 9%. Tuo norima kiek išlyginti pragyvenimo ir kainų labai padidėjusius skirtumus ir lengvinti pagrindinį tikslą – pereiti į laisvą rinką.

Dalis publikos, kuri klausėsi dr. J. Šmulskio paskaitos apie Lietuvos politines partijas birželio 7 d. Chicagoje.
Ed. Šulaičio nuotr.

KALBĖJO APIE PARTIJAS LIETUVOJE

Dr. Julius Šmulskis, Purdue universiteto politinių mokslų profesorius, birželio 7 dienos vakare Balzeko lietuvių kultūros muziejuje skaitė paskaitą tema "Politinės partijos Lietuvoje". Paskaitininkas, nemaža laiko praleidęs Lietuvoje ir ten dėstęs, daugelio mokslinių studijų apie marksizmo teoriją bei politinius santykius Lietuvoje ir kitose pasaulio šalyse autorius.

Šioje gyvo susidomėjimo (atsilankė daugiau negu 100 žmonių) susilaukusioje paskaitoje, dr. J. Šmulskis pažvelgė į šių dienų Lietuvos politinę diferenciaciją, aptardamas svarbiausias dabartines partijas, jų apimtį, veiklą. Jis nurodė, kaip jos reiškiasi šių dienų Lietuvos politiniame gyvenime.

Paskaitininkas jas padalino į tris skirtingas sroves. Dauguma jų yra susibūrusios į dešinės pakraipos frontą (krikščionys demokratai, tautininkai, nepriklausomybininkai, demokratai, žalieji ir kt. Viduriniąją srovę atstovauja socialdemokratai ir liberalai, o kairiųjų eilėse šiuo metu tebėra tik darbiečiai (Lietuvos demokratinė darbo partija), persiformavusi iš Lietuvos komunistų partijos. Ši, kaip atskira par-

tija, dar vis tebėra pati didžiausia ir pajėgiausia partija, nes iš praeities yra paveldėjusi savąjį aparatą. Kitos partijos, bent jų dauguma, nežiūrint jų didelio skaičiaus, yra dar vis labai negausios ir nestiprios. Nebent jos, sudarusios tarpusavio koalicijas, galėtų tarti svarų žodį Lietuvos politiniame gyvenime.

Paskaitininkas kalbėjo "populiariai" ir gana paviršutiniškai ir atrodė, kad jam trūko daugiau žinių, ypatinai apie pastaraisiais mėnesiais pasikeitimus Lietuvoje. Po jo paskaitos netrūko klausimų, kurių metu jis pats, o taip pat ir klausytojai bandė paryškinti nelabai aiškiai nušviestas vietas. Tačiau bendras paskaitos įspūdis geras, ypatingai nudžiugino aktyvus mūsų tautiečių

Profesorius dr. Julius Šmulskis savo paskaitos metu Balzeko liet. kultūros muziejuje Chicagoje birželio 7d. Ed. Šulaičio nuotr.

susidomėjimas šia tema. Atrodo, kad būtų naudinga ir įdomu kitai paskaitai panašia tema, pakviečiant prelegentą iš pačios Lietuvos.
eš.

LITUANISTIKOS SEMINARAS

žiaus reformacija, XIX amžiaus tautinį atgimimą ir dabartinę išsilaivinančią Lietuvą.

"Lemtingos Lietuvos istorijos datos (nuo atradimo iki 1991 kovo 11) Prof. Alfredas Bumblauskas. A. Bumblauskas yra istorijos mokslų kandidatas ir Vilniaus universiteto istorijos fakulteto dekanas. Užsirekomendavęs kaip ypatingai energingas paskaitininkas, jis atvyksta iš Lietuvos lituanistikos seminaro pakvietas. Jo kurse bus nagrinėjama kokie Lietuvos istorijos įvykiai sąlygoja dabartines Lietuvos problemas.

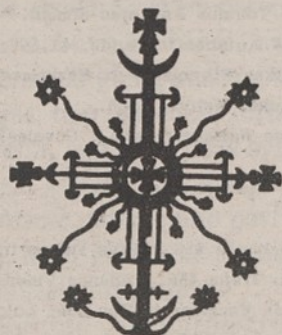
SEMINARO DATOS IR VIETA

Lituanistikos seminarų dalyviai renkasi sekmadienį, rugpjūčio 4 d. ir skirstosi rugpjūčio 18 d. prieš pietus. Nors patariama registruotis dviem savaitėm, galima ir vienai. Seminaras įvyks "La Salle Manor" rūmuose, kurie yra apie 30 mylių nuo O'Hare aerouosto, Plano miestelyje. Vieta yra apsupta gamtos su visais moderniais įrengimais specialiai

ruošti seminarus. Kiekvienam kursantui yra skiriamas asmeniškasis kambarys su aptarnavimu ir maistu. Laisvalaikiu galima naudotis plaukiojimo baseinu ir teniso bei krepšinio aikšėmis. Seminare rasit nemažą biblioteką, kurioje bus visos knygos reikalingos kursams. Taip pat Seminare veiks knygynas, kuriame bus galima nusipirkti įvairių knygų išleistų išėivijoje ir Lietuvoje.

REGISTRACIJA

Į Seminarą registruotis gali visi, kurie yra baigę bent vidurinį mokslą. Patariama registruotis dviem savaitėm, nors galima ir vienai. Seminaro mokestis yra \$330 už dvi savaites ir \$200 už vieną savaitę. Tai įskaito maistą, patalynę, kai kurias mokymosi priemones ir registracijos mokestį. Norintys daugiau informacijos, ar registracijos anketos prašome rašyti: Lithuanistikos seminaras, P.O. Box 50660, Chicago, IL 60650 arba skambinkite Vidai Kuprytei (708) 863-0935 vakarais.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

CLEVELANDE ir apylinkėse

• **PAREMKIME CLEVELANDO SPORTININKŲ IŠVYKĄ Į LIETUVĄ!** IV-sios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks š.m. liepos 27 – rugpjūčio 4 d.d., Lietuvoje. Slidinėjimo varžybos bus prarastos ankščiau – liepos 23-25 d.d., Kaukazo kalnuose.

Clevelando LSK Žaibą šiose žaidynėse atstovaus vyrų tinklinio komanda ir būrelis individualių dalyvių slidinėjime, plaukime, lauko tenise ir šachmatuose. Šalia to, dar 4 LSK Žaibo žaidėjos vyksta kaip dalyvės JAV-bių lietuvių moterų krepšinio komandos, kurios vadovas yra clevelandietis Juozas Kijauskas. Iš viso iš Clevelando vyksta 30 įskaitant ir vadovus bei palydovus.

Kadangi į žaidynes masiškai vyksta dauguma JAV-bių ir Kanados lietuvių sporto klubų, nei ŠALFAS-gai,

nei JAV-bių Išvykos Komitetui yra neįmanoma išvykos dalyvius finansiniai sušelpiti. Taigi išvykos išlaidų našta krinta ant pačių sportininkų bei klubų pečių.

LSK Žaibo valdyba yra pasiryžusi sutelkti lėšų clevelandiečių sportininkų išvykai paremti.

Nuoširdžiai prašome savo auka paremti šį užsimojimą, tarnaujantį lietuvių ir sportuojančio jaunimo naudai.

Čekis rašomas: Žaibas – Lietuva. Siųsti LSK Žaibo išdininkui Romui Apanavičiui, šiuo adresu:

Žaibas – Lietuva,
c/o Romas Apanavičius
23750 Chardon Rd.,
Euclid, OH 44117.
Telef. (216)-531-6995.

Aukas galima įteikti ir bet kuriam LSK Žaibo valdybos nariui.

• **DIEVO MOTINOS PARAPIJOS** auditorijos scenai reikėjo naujų užuolaidų. Susiorganizavo komitetas, kuris nuo praėjusių metų rudens iki dabar rūpes tingai dirbo ir surinko reikalingą sumą tokiom užuolaidoms nupirkti – \$8,220.05. Į vjaus darbą buvo įtrauktos beveik visos parapijos moterys. Į darbą buvo įtraukta ir eilė vyrų.

Vjaus komiteto surinkta:
Pietūs, tortai,
koldūnai \$3,036.00
Laimės šulinys 260.05
Loterija 1,217.00
Individualios aukos 2,807.00
Viso \$8,220.05

Parapijos klebonas už didelę talką visiems padėkojo.

PARENGIMAI

1991 m.

• **BIRŽELIO 29 d.** Cleveland Lietuvių Kultūrinių Darželių tradicinė – vakaronė 6:00 v.v. Gwinn estate, Bratenahl, OH.

• **LIEPOS 14 d.** Clevelando pensininkų klubo gegužinė įvyks Lietuvių namų patalpose.

• **LIEPOS 21 d.** sekmadienį, po 10:30 val. sumos, Šv. Jurgio parapijos gegužinė šventoriaus sodelyje.

• **LIEPOS 28 d.** sekmadienį 12:00 val. po piet, Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero – Beachland Park Ass. – 17815 Canterbury Rd.

• **RUGPĖČIO 4,** tradicinė ramovėnų gegužinė žurnalui "Karys" paremti, įvyks prie ežero tarp Landseer ir Canterbury gatvių. Pradžia 12 val. pietų metu.

• **RUGPĖČIO 18 d.** Clevelando Lietuvių klubo tradicinė gegužinė įvyks Kroatų sodyboje.

• **RUGSĖJO 8,** Šiluvos šventė Šv. Jurgio parapijosje.

• **RUGSĖJO 28 d.** Pabaltiečių vakaras Lietuvių namuose, Rengia lietuviai, latviai ir estai.

• **SPALIO 12-13** Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

• **SPALIO 20 d.** Mūsų Paroda 4 val. p.p. Lietuvių Namų virš. salė ruošia vyr skaučių židinys.

• **SPALIO 26 d.** Klaipėdos liaudies melodikos muzikantų ir dainininkų ansamblio UOSTAMIESČIO MUZIKANTAI koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba

• **LAPKRIČIO 10, 11:30 val.** Šv. Jurgio parapijos Mini-Festivalis parapijos salėje.

• **LAPKRIČIO 23,** Lietuvos kariuomenės atsikūrimo minėjimas Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Rengia Clevelando ramovėnai.

• **GRUODŽIO 24,** Bendros Kūčios 9:30 v.v. Šv. Jurgio parapijos salėje.

1992 M.

• **BALANDŽIO 25 d.** Grandinėlių parengimas.

• **IŠNOMUOJAMA** dviejų miegamų apartamentas Euclid, Ohio. Tel. 481-4169.

Ar Tavo kaimynas skaito Dirvą? Jei neskaito, pasirūpink, kad skaitytų.

BOSTONO ETNOGRAFINIS ANSAMBLIS "SODAUTO"

Birželio 15-16 d.d. dalyvavo Pensilvanijos folkloriniame festivalyje, vykusia me Eksazy angliakasių kaimė. Prieš metus ansambliai su savo vadove Gita Kupčinskiene važinėjo po senųjų emigrantų vietas, rinkdami etnografinę medžiagą, senovės dainas ir pasakojimus, pirmųjų emigrantų, angliakasių dvasinį palikimą. Jų paruošta meninė angliakasių folklorinė programa susilaukė gero įvertinimo Bostone ir jo apylinkėse. Ją pamatys ir lietuvių angliakasių palikuonys.

• **LEIDYKLA "MUZIKA"** yra paruošusi spaudai didelį albumą "Žygis per Atlantą" – apie trijų Lietuvos jachtų žygį per Atlantą (1989 m.). Jame yra panaudotos kelios Vlado Bacevičiaus nuotraukos, gautos iš šio žygio buriuotojų. Jo pavardė bus minima albumo iliustracijų autorių sąrašė.

JEIGU RUOŠIATĖS KELIONEI...

kreipkitės pas Ritą STAŠKUTĘ (216) 991-3321
TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL.

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Rd.,
1, Cleveland, Ohio 44122

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus
Turistams vykstantiems į LIETUVĄ sutvarkom visus išvykimo dokumentus, partuošiam palankiausia maršrutą ir parūpinam geriausiomis sąlygomis lėktuvo bilietus

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Saskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Saskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens saskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Kiekviena taupomoji saskaita federalinės valdžios apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

Dvidešimt devintasis Dirvos novelės Konkursas PREMIJA 700 DOLERIŲ

skiriama iš

a.a. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėlė rašytų, su dvigubu tarpu.

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1991 metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiui siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtina privalo būti parašyti rašomąja mašinėlė ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridodamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas

Nepremijuoti rankraščiai gražinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Jau atsiųsta Juliaus Var-
no novelė "Šių laikų isto-
rija".

Primename, kad rankraš-
čius novelės konkursui rei-
kia atsiųsti iki rugsėjo 15
dienos.

TEODORAS BLINSTRUBAS

Iš Chicagos siųsdamas
Gerų bendradarbių fondui
50 dol. paramą rašo:

"Sveikinu už sumanymą
įsteigti "Gerų bendradarbių
fondą" ir pradėti jo įgyven-
dinimą.

Skaitydamas Lietuvos
Respublikos spaudą (aišku
– dalį tos spaudos), pastebėjau,
kad ten yra įdomių lai-
kraštininkų. Kaikurių įna-
šas į DIRVOS puslapius bū-
tų sveikintinas."

ALGIRDAS ČAPLIKAS Vilniaus universiteto bib

liotekos vicedirektorius, lan-
kosi Lituanistikos Tyrimo ir
Studijų Centre ir su pirm.
Prof. Jonu Račkausku apta-
ria bendrus projektus. Chi-
cagoje LTSC svečias bus
iki birželio 27, kada išskris į
Floridą pas dr. Mildą Bud-
rienę, LTSC medicinos mu-
ziejaus direktorę. Taip pat
lankysis Clevelando ir New
Yorko bibliotekose. Čapli-
ką į JAV pakvietė su Vil-
niumi bendradarbiaujanti
University of Arkansas bib-
lioteka, kurios specialių rin-
kinių skyrių veda lietuvių
kilmės Michael Dabrishus.
Svečias numato iš Washing-
tono išskristi į Lietuvą lie-
pos 9 d.

Algirdas Čaplikas Clevelande
bus liepos 2 ir 3 (pilnas
dienas). Bus apsistojęs
pas pusbrolių, Rimą Minkū-
ną (216-524-3657). Jis iš
Vilniaus išvyko birželio 1.
Turi įdomių išpūdžių ir nuo-
monių. Yra tikras patriotas.

Nuotraukoje Vidas Petkevičius ir Dalia Storyk –
"DĖDĖ VANIA" Stanislovo Kairio nuotr.

TIESIAI IŠ NEW YORK'O Į PHILADELPHIJĄ Atvyksta LIETUVOS VALSTYBINIS JAUNIMO TEATRAS

su dviem nuostabiais pastatymais

"DĖDĖ VANIA" ir "KVADRATAS"

Liepos 10 ir 11, 8 v.v. "DĖDĖ VANIA"
Liepos 12 ir 13, 8 v.v. "KVADRATAS"

Kainos – \$ 20 –, Studentams – \$10 –, Grupėje – \$15 –

Liepos 13, 4 v. po piet – pokalbis su Aktoriais ir Režisorium
E. Nekrošiu – lėjimas veltui –

PENNSYLVANIJOS UNIVERSITETO RIBOSE

Annenberg'o Centre
3680 Walnut Street, Philadelphia, PA 19104
Telefonas – (215) 898-6791

KAS DAR NESPĖJOTE JUOS PAMATYTI ČIKAGOJE
AR NEW YORK'E NEPRALEISKITE PROGOS
PAMATYTI JUOS
PHILADELPHIJOJE

A.A. BRONIUS TIŠKUS

A.A. Bronius Tiškus gi-
męs 2-19-1917 Lietuvoje.
Mirė 6-14-1991 Belleville,
IL. Buvo neo-lithuanas, stu-
dijavo Vytauto Didžiojo
Universitete Kaune žurna-
listiką ir ekonomiką. Dirbo
finansų ministerijoje, buvo
korespondentu daugelyje lai-
kraščių ir žurnalų tiek Lietu-
voje ir tiek tremtyje. Vokie-
čių okupacijos metais reda-
gavo pagrindinį laikraštį.
Vilniuje, kartą geštapininkų

DALIA PEČIULIENĖ

Bibliotekininkė iš Maž-
vydo Lietuvos Nacionalinės
Bibliotekos, atvyko iš Vil-
niaus į Lituanistikos Tyrimo
ir Studijų Centrą Chicagoje.
Ji čia praleis tris mėnesius,
kataloguodama Centro bib-
liotekos knygas.

SIAMO DVYNUKĖS TAMULEVIČIŲTĖS

Tikriausiai jau girdėjote
apie Siamo dvynukių Tamu-
levičių gyvenimą. Jos
šiuo metu, su savo motina
Daiva, vieši Dallas mieste.
Šiomis dienomis vietinis
dienraštis (1/2 mil. tiražo)
lietuvaiteš dvynukėms
skyrė nemažai dėmesio. Pri-
dėta informacija kalba už
save.

Manydamas, kad ši infor-
macija gal Jus domintų, ją
Jums ir siunčiu. Šiais eilu-
tes rašančio nuomone, raši-
nys objektyvus ir tikslus.
Tačiau norėtusi pridurti dar
keletą faktų, idant susidary-
tų visapusiškas vaizdas.

Jaunam lietuviui neuro-
chirurgui Česlovui Vaičiui,
šiuo metu besilankančiam
Šiaur. Amerikos žemyne,
priklauso bene pagrindinis
profesinis kreditas, kad šios
mergytės turi progą norma-
liai vystytis ir siekti savo
laimės šioj žemėj. Jo nepa-
ilstama iniciatyvą buvo su-
darytos sąlygos dvynukių
atskyrimo operacijai Mas-
kvoje, kuriai vadovavo gar-
sus neurochirurgas rusas A.
Kononovovas. Dr. Vaičys
nuteikė amerikietį Dr. Say-
ler'į atsikviesti jas į Dallas.
Jis ir toliau nenuilstamai
domisi ir rūpinasi Tamule-
vičių gerbūviu.

Mažoji lietuvių koloni-
joje Dallas mieste visi rūpi-
nasi Vilijos ir Vitalijos pa-
žanga. Jų tarpe paminėtinos
bent Stasio ir Ronos Žukų
bei Roberto ir Vidos Stirby-
tės – Brown'ų šeimos, pri-
glaudžiusios dvynukes il-
gesnį laiką. Danutės ir Vy-
tauto Gylių šeima koordina-
vo ir daug rūpinosi finansi-
nės paramos organizavimu.

Vyt. P. Vygantas

buvo sugautas, tardytas ir
šumuštas taip baisiai, kad
kojose žaizdos pasikartoda-
vo nuolat (ir paskutiniaus
dar jo gyvenimo metais) ir
būdavo labai sunkiai gydo-
mos. Nežiūrint to, buvo
energingas ir veiklus net ke-
lioje organizacijose. L.T.S.
St. Louis ir Apylinkių sky-
riuje priklausė ir dirbo nuo
skyriaus įkūrimo dienos. Vi-
sada būdavo išrenkamas į
valdybą ir ėjo įvairias parei-
gas, net pirmininku.

Buvo didelis patriotas ir
taurus lietuvis.

Liko žmona Agutė A. gi-
musi Macijauskaitė, brolis
Leonas Tiškus Lietuvoje.
Buvo pašarvotas Kassly Co-
lonial Chapel 9900 St. Clair
Ave., Fairview Hts., IL.

Ant Broniaus krūtinės
padėta jo išsaugota ir bran-
ginta Neo-Lithuano kepu-
raitė, o karstą puošė myli-
mos žmonos parinktos pui-
kios raudonos rožės.

Šv. Mišias už jo vėlę at-
laikė vienuolis kun. V. Juo-
zas Balčiūnas. Jautrią kalbą
pasakė Lietuvių Bendruome-
nės pirmininkas Zigmas
Grybinas

Birželio 17, 91 gausaus
būrio lietuvių ir amerikų
palydėtas, palaidotas Mount
Carmel kapinėse Bellville,
IL. Atsisveikinimo žodį ta-
rė skyriaus pirmininkas
Vladas Tervydis. Sugiedo-
tas Lietuvos Himnas.

Vietoj gėlių visiems bu-
vo patarta aukoti Lietuvių
Tautos Fondui.

L.T.S. St. Louis ir Apy-
linkių skyrius aukėjo Lietu-
vių Tautiniam Kultūros
Fondui.

V.T.

LST. Korp. Neo-Lithuania filisteriui

BRONIUI TIŠKUI

mirus, jo žmonai AGOTAI ir artimie-
siems reiškiamo gilią ir nuoširdžią
užuojautą.

Korp. Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

Mūsų mylimai Bičiulei,

A.A. JANINAI DAUNORIENEI

staigiai mirus, jos vyrui JUOZUI, reišk-
kiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime:

Danutė Alseikienė
Ramona Gričius ir Elena,
Algis ir Vytas Gedgaudai

(Californija)

Mūsų mielajai

JANINAI DAUNORIENEI

be laiko palūžs, liūdinį vyrą JUOZĄ
DAUNORĄ, gimines ir artimuosius
giliam skausme užjaučia

Kazimiera Laikūnienė
Jūratė ir Vitas Kokliai

Mūsų mielai

A.A. JANEI DAUNORIENEI

mirus, jos vyrą JUOZĄ, brolius, seserį su šei-
momis bei gimines ir artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame skausmo valandoje ir kartu liūdime

Krikšto duktė Rūta ir Andrius Pužauskai
Auksė ir Rimas Vaičiuliai
Nancy ir Leonas Mikliai
Bronė ir Vytas Mikliai